

BESCHIKKING

Omgevingsvergunning – beschikking voor een flora- en fauna-activiteit – reeën

Aanvrager	Stichting Faunabeheereenheid Overijssel t.a.v. [REDACTED]
Aangevraagde activiteiten :	Flora- en fauna-activiteit – reeën verkeersveiligheid
Datum ontvangst aanvraag :	16.07.2024
Locatie :	gehele Provincie Overijssel
Datum beschikking :	24.12.2024
Kenmerk :	D2024-00050300
Zaaknummer :	Z2024-00004786

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A	BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT FAUNABEHEER.....	4
A.1	Aanvraag.....	4
A.2	Besluit.....	4
A.3	Ondertekening en verzending.....	5
A.4	Niet mee eens?.....	7
B	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT.....	8
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag.....	8
B.2	Algemeen.....	8
B.3	Registratie en rapportage.....	9
B.4	Overig.....	9
C	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT.....	11
C.1	Vergunning.....	11
C.1.1	Omschrijving handeling.....	11
C.1.2	Doelstelling van de handeling.....	13
C.1.3	Preventieve maatregelen.....	13
C.1.4	Gegevens over (dreigende) schade en openbare veiligheid.....	17
C.1.5	Wettelijk belang van de handeling.....	18
C.1.6	Vergunning.....	18
C.1.7	Periode.....	19
C.1.8	Onderliggende documenten.....	19
C.1.9	Aanvullende gegevens.....	19
C.2	Bevoegdheid.....	19
C.2.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd.....	19
C.2.2	Procedure.....	19
C.3	Toetsingskader.....	19
C.3.1	Wettelijke regels.....	19
C.3.2	Provinciaal beleid.....	20
D	TOETSING.....	20
D.1	Inhoudelijke beoordeling.....	20
D.1.1	Uitgangspunten.....	20
D.1.2	Toetsing ontstaan (dreigende) schade.....	22
D.1.3	Toetsing noodzaak vergunning.....	25
D.1.4	Toetsing treffen van preventieve maatregelen.....	26
D.1.5	Toetsing gunstige staat van instandhouding.....	28
D.1.6	Toetsing aan wettelijk belang.....	30

D.1.7	Toetsing provinciaal beleid.....	31
D.1.8	Toetsing Faunabeheerplan.....	31
D.1.9	Toetsing gebruikte middelen en methoden.....	32
D.1.10	Eindconclusie toetsing.....	33
D.1.11	Zorgplicht blijft altijd gelden.....	33
E	SLOTCONCLUSIE.....	33

A BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT FAUNABEHEER

A.1 Aanvraag

U heeft namens De Faunabeheereenheid Overijssel een aanvraag om een Omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet ¹ bij ons ingediend. Deze vergunningaanvraag gebeurt op basis van het 'Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029'.² De vergunningaanvraag betreft:

- Reegeiten, geitkalveren en bokkalveren te willen schieten met het geweer van 1 januari tot 1 april, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- Reebokken te willen schieten met het geweer van 1 april tot 1 oktober, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- Het jaarrond te willen schieten met het geweer van zieke of gebrekkige reeën voor de duur van het Faunabeheerplan;
- Het gebruik van het geweer voor bovenstaande handelingen van een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang;
- Het gebruik van het geweer voor bovenstaande handelingen in een gebied met een kleiner dan 40 hectare aaneengesloten oppervlakte.

De vergunning wordt aangevraagd in het belang van de openbare veiligheid (verkeersveiligheid) en het voorkomen van onnodig lijden van reeën voor het gehele werkgebied van de Faunabeheereenheid Overijssel.

De aanvraag hebben wij op 19 juli 2024 ³ ontvangen. Op 16 december en 20 december 2024 hebben wij uw aanvullende informatie ontvangen.⁴ De aanvraag en het Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 ⁵ zijn het uitgangspunt voor uw vergunningaanvraag.

Hieronder geven wij onze beslissing weer.

A.2 Besluit

Wij verlenen de Faunabeheereenheid Overijssel een Omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet.⁶ De vergunning betreft het doden van ⁷:

- *Reegeiten, geitkalveren en bokkalveren* met het geweer van 1 januari tot 1 april, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- *Reebokken* met het geweer van 1 april tot 1 oktober, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- *Zieke of gebrekkige reeën* met het geweer voor de duur van het Faunabeheerplan; en,
- wij besluiten met een vergunningvoorschrift toe te staan dat geweer gebruikt kan worden voor de bovenstaande handelingen van een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang
- wij besluiten met een vergunningvoorschrift toe te staan dat geweer gebruikt kan worden voor de bovenstaande handelingen in een gebied met een kleiner dan 40 hectare aaneengesloten oppervlakte.

We verlenen vergunning voor alle WBE's van Overijssel, op basis van het Faunabeheerplan.⁸

¹ Art. 5.1, tweede lid, onder g van de Omgevingswet (Ow).

² Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 (paragraaf 3.2) in samenwerking met: Provincie Overijssel, Goedkeuringsbesluit Faunabeheerplan Overijssel (Besluit van Gedeputeerde Staten van 27 augustus 2024; kenmerk: 2024-020890).

³ Kenmerk: Z2024-00004786 en D2024-00032498

⁴ Kenmerk: Z2024-00004786 en D2024-00056612 en D2024-00056662 en D2024-00057852

⁵ Kenmerk: Z2024-00004886 en D2024-00044791

⁶ Art. 5.1 tweede lid onder g Ow en, art. 4.6, eerste lid, onder e van het Omgevingsbesluit.

⁷ Art. 11.54 eerste lid onder a van het Besluit activiteiten leefomgeving.

⁸ Zie paragraaf 3.1.12 van het Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 blz. 94 en Bijlage 10. Telprotocol reeën Overijssel 2024-2029

Uitvoeringstoestemmingen

In verband met een effectieve uitvoering van de vergunning, besluiten wij met een vergunningvoorschrift toe te staan:⁹

- Het gebruik van geweer een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang, (art. 11.83 eerste lid onder a. van het Besluit activiteiten leefomgeving);
- het gebruik van een geweer op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels (zie: art. 11.75 van het Besluit activiteiten leefomgeving in samenwerking met art. 11.31 van het Besluit activiteiten leefomgeving en art. 11.76 van het Besluit activiteiten leefomgeving), en waarvan delen tot de bebouwingscontour of aangrenzende terreinen kunnen behoren of kunnen bestaan uit wegen (zie: art. 11.76 van het Besluit activiteiten leefomgeving).¹⁰

Wettelijke belangen

Wij verlenen de omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit in het belang van de openbare veiligheid¹¹ (verkeersveiligheid)¹² en het voorkomen van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren¹³ wordt aangevraagd voor het gehele werkgebied van de Faunabeheereenheid Overijssel.

Uitvoeringsperiode

Wij verlenen de omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit overeenkomstig een vastgesteld en goedgekeurd Faunabeheerplan.¹⁴ De vergunning wordt verleend voor de periode vanaf 1 januari 2025 tot 1 september 2029 (duur van het Faunabeheerplan Overijssel)¹⁵. Deze omgevingsvergunning treedt in werking op 1 januari 2025.¹⁶

Stukken die deel uitmaken van vergunning

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit, voor zover deze niet in strijd zijn met de voorschriften:

- *Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029, versie 240709, FBE Overijssel, 9-7-2024;*¹⁷
- *Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029, Bijlagen document, versie 240709, FBE Overijssel, 9-7-2024;*¹⁸
- *Reewildbeheerplannen en Reewildwerkplannen van de WBE's.*

De motivering voor ons besluit is in *C. Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in *B. Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

⁹ Op grond van artikel 11.31 Bal kunnen wij voorschriften stellen voor het afwijken van paragraaf 11.2.8 Bal.

¹⁰ Hieronder valt ook de toestemming om het geweer te mogen gebruiken in een gebied met een kleiner dan 40 ha. aaneengesloten oppervlakte

¹¹ Art. 8.74l lid 1.b. sub 3°. Bkl (in het belang van de openbare veiligheid).

¹² De voorzieningenrechter van de Rechtbank In Zwolle heeft op 26 april 2004 geoordeeld dat onder het begrip 'openbare veiligheid' als bedoeld in artikel 68 eerste lid onder a, van de Flora- en faunawet mede de verkeersveiligheid kan worden verstaan. Op 17 november 2004 (zaaknummer 200403676/1) heeft de Raad van State beaamd dat de voorzieningenrechter terecht en op goede gronden overwogen heeft dat onder het begrip 'openbare veiligheid' mede de verkeersveiligheid kan worden verstaan.

¹³ Art. 8.74l lid 1.b. sub 9°. Bkl (voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren).

¹⁴ Art. 11.63 lid 1 Bal.

¹⁵ Provincie Overijssel, Goedkeuringsbesluit Faunabeheerplan Overijssel (Besluit van Gedeputeerde van 27 augustus 2024; kenmerk: 2024-020890.

¹⁶ Art. 16.79 tweede lid van de Ow.

¹⁷ <https://fbeoverijssel.nl/faunabeheerplan/> . Ons kenmerk: Z2024-00004822; D2024-00042366

¹⁸ <https://fbeoverijssel.nl/faunabeheerplan/> . Ons kenmerk: Z2024-00004822; D2024-00042367

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- a. de Koninklijke Jagersvereniging;
- b. de Nederlandse Organisatie Voor Jacht en Grondbeheer;
- c. Vereniging Het Reewild;
- d. BIJ12, Unit Faunazaken, t.a.v. de secretaris;
- e. de politie 'Eenheid Oost-Nederland';
- f. alle gemeenten in Overijssel.

Zwolle, dinsdag 24 december 2024

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

b.a.

A large black rectangular redaction box covers the signature area. To the left of the box, there are faint, light-colored scribbles that appear to be remnants of a signature or initials.

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Deze brief is voorzien van een elektronische ondertekening.

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via:
https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Bezwaar_klacht_informatie_schade/Bezwaar_tegen_beslissing_provincie_Overijssel.
3. Via een e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Als u een voorlopige voorziening aanvraagt, treedt het besluit pas in werking als de voorzieningenrechter uitspraak heeft gedaan op uw verzoek. Omdat het besluit automatisch vier weken nadat het besluit gepubliceerd is in werking treedt, is het belangrijk dat u voor die tijd een voorlopige voorziening aanvraagt. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (overijsselloket@overijssel.nl) of in een telefoongesprek (038 499 88 99) naar ons altijd aan dat het gaat om de Omgevingswet - faunabeheer, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (Z2024-00004786; D2024-00050300). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Stichting Faunabeheereenheid Overijssel (FBE) is als vergunninghouder verantwoordelijk voor het gebruik van de vergunning en de naleving van de voorschriften waaronder zij is verleend. De verantwoordelijkheid van de FBE laat onverlet dat de vergunninghouder strafrechtelijk kan worden vervolgd bij overtreding van deze vergunning.
2. De FBE machtigt schriftelijk de WBE, de Jachthouder tot gebruik van de vergunning. De WBE handelt in deze op gezag van de FBE.
3. De WBE kan schriftelijk de gemachtigde jachthouder toestemming geven zijn machtiging door te machtigen aan jachtaktehouders, deze handelen dan op gezag van de gemachtigde jachthouder.¹⁹
4. De machtiging van de FBE vermeldt het maximum aantal reeën naar soort, geslacht, wildmerknnummer dat mag worden gedood binnen het werkgebied van de WBE (dit geschiedt op basis van het Reewildbeheerplan en het Reewildwerkplan²⁰). De machtiging vermeld ook de volledige personalia van de gemachtigde jachtaktehouder.
5. De FBE dient er voor te zorgen dat de feitelijke gebruiker van de machtiging een kopie van de machtiging van de WBE, de eventuele toestemming van de gemachtigde en een gewaarmerkte kopie van het besluit met de voorschriften van de vergunning (digitaal) bij zich te hebben.²¹
6. De verdeling van het toegestane afschot per WBE geschiedt door de FBE op basis van het ingediende en door GS goedgekeurde Reewildwerkplan en Reewildbeheerplan. Met als uitgangspunt de draagkrachtberekening en een knelpuntenanalyse verkeersveiligheid. Uit het Reewildbeheerplan en de risicoanalyse moet de causaliteit blijken tussen de aanwezigheid van reewild in het jachtveld en de meer dan incidentele aanrijdingen met ree. De afschot toewijzing vindt plaats op jachtveldniveau / reewildjachtveldniveau. Hiervoor worden in ieder geval de volgende afschot criteria gebruikt:
  - Er moet een aannemelijk verband bestaan tussen de aanwezigheid van reewild in het jachtveld en het voorkomen van een meer dan incidenteel aantal aanrijdingen;
  - Het jachtveld beschikt over minimaal 5 hectare permanente dekking wat geschikt is als leefgebied/habitat voor een reewildpopulatie. In dit veld leeft reewild jaarrond, hierin zijn reewildterritoria gelegen en vindt de populatieopbouw plaats. Het beheer in deze velden zal specifiek gericht zijn op het bereiken van een evenwichtige populatieopbouw, met als doel de druk op de verkeersknelpunten te verminderen.
  - In het jachtveld is een knelpunt gelegen. In dit jachtveld kan alleen afschot gepleegd worden in directe relatie en omgeving van dit knelpunt. Dit afschot zal wat geslacht, locatie en tijdstip van het jaar begrensd moeten zijn, waardoor er specifiek gestuurd kan worden op het verkleinen van dit knelpunt.
7. De Reewildbeheerplannen (opgesteld voor de looptijd van het faunabeheerplan) worden door de

¹⁹ Deze mede-uitvoerders moeten naast de machtiging beschikken over een rechtmatig besluit om het geweer in het jachtveld te mogen gebruiken. Zie artikel 11.64, eerste lid, onder d in het Bal.

²⁰ Zie Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 paragraaf 3.19.

²¹ De mede-uitvoerders moeten naast de machtiging beschikken over een rechtmatig besluit om het geweer in het jachtveld te mogen gebruiken. Zie artikel 11.64, eerste lid, onder d in het Bal.

Faunabeheereenheid aan Gedeputeerde Staten voorgelegd ter vaststelling. Onderdeel van deze reewildbeheerplannen is een kaart van de jachtvelden per WBE gebied. Deze kaarten moeten van een dergelijke resolutie zijn dat in detail de ligging van een jachtveld te herkennen is (minimale schaal 1: 25.000)

8. De Reewildwerkplannen van alle WBE's worden door de Faunabeheereenheid jaarlijks voor 1 november ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten voorgelegd. Op basis van deze werkplannen verleent Gedeputeerde Staten aan de Faunabeheereenheid toestemming om de vergunning door te machtigen aan de WBE's.
9. Van het geweer mag uitsluitend gebruik worden gemaakt vanaf een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang.

B.3 Registratie en rapportage

10. De FBE beheert een digitaal register (Faunaregistratiesysteem (FRS)) waarin per WBE de gemachtigde jachthouders zijn vermeld. Alleen de jachtaktehouders die vermeld zijn in dit register mogen van deze vergunning gebruik maken. Dit digitaal register is ten allen tijde door medewerkers van de provincie Overijssel in te zien.
11. De FBE moet ervoor zorgen dat de wildbeheereenheden alle doorgeschreven vergunning in het Faunaregistratiesysteem (FRS) registreren.
12. De FBE dient jaarlijks uiterlijk **1 november** de Reewildwerkplannen ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten voor te leggen, en opgave te doen (provincie Overijssel t.a.v. het team PD-vergunningen) van hetgeen dat beheerjaar per jachtveld met behulp van deze vergunning is opgespoord, bemachtigd en gedood (aantal, geslachtcategorie, locaties en overige volledige afschot data waaronder gegevens schutter), en voorstel voor het afschot van het aankomende beheerjaar.
13. De FBE dient ervoor te zorgen dat de gebruiker binnen 24 uur het gebruik van de vergunning in FRS rapporteert.
14. Het afschot wordt binnen 24 uur na afschot gemeld in het Faunaregistratiesysteem. Hierbij dienen naast de overige gegevens de volledige personalia, zijn/haar e-mailadres alsmede het telefoonnummer van de schutter vermeld te worden.

B.4 Overig

15. - Reebokken mogen van 1 april tot 1 oktober geschoten worden.
- Reegeiten, geitkalveren en bokkalveren mogen van 1 januari tot 1 april geschoten worden.
16. Buiten de onder punt 15 genoemde periodes en/of buiten de verleende machtigingen, mogen jaarrond reeën worden afgeschoten ter voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige reeën. Gedode zieke of gebrekkige reeën moeten binnen 12 uur telefonisch gemeld worden bij de toezichthouder van de Provincie Overijssel: e-mail: overijsselloket@overijssel.nl of in een telefoongesprek naar het Overijssel Loket – tel. **038 499 88 99**, en moet het afschot in FRS worden afgemeld. Van deze afmelding dient de FBE onverwijld een afschotnotificatie te sturen aan de specialistische toezichthouder. Dit onder dezelfde voorwaarden als in voorschrift 14 is opgenomen. Tevens moeten bij deze melding drie foto's worden ge-upload met duidelijk zichtbaar de kop van het ree, het gebrek of verwonding en het dichtgedrukte wildmerk aan het ree. Deze geschoten reeën mogen niet voor consumptie worden gebruikt of aangeboden aan derden.
17. Elke geschoten Ree moet voorzien zijn van een uniek genummerd wildmerk ten behoeve van de toezichthouder. Elk geschoten Ree moet minimaal 24 uur na afmelden in het Faunaregistratiesysteem beschikbaar blijven voor toezicht.

18. De FBE moet ervoor zorgen dat de jaarlijkse telling van reeën geschiedt overeenkomstig het "Telprotocol reeën Overijssel" zoals opgenomen als bijlage 10 in het Faunabeheerplan Overijssel.
19. Het gebruik van het geweer is ook toegestaan in jachtvelden kleiner dan 40 hectare als bedoeld in art. 11.76 van het Besluit activiteiten leefomgeving.
20. Het gebruik van deze vergunning is niet is toegestaan op zon- en feestdagen.²²

---

²² Op 26 september 2024 hebben wij van het bestuur van de Faunabeheereenheid Overijssel het verzoek gekregen dit voorschrift op te nemen. (Kenmerk: D2024-00047333)

C OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 Vergunning

C.1.1 Omschrijving handeling

De Faunabeheereenheid Overijssel heeft een aanvraag om een vergunning Flora- en Fauna-activiteit onderdeel soorten Omgevingswet (verder Ow) bij ons ingediend. Specifiek betreft de aanvraag:

- Reegeiten, geitkalveren en bokkalveren schieten met het geweer van 1 januari tot 1 april, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- reebokken te schieten met het geweer van 1 april tot 1 oktober, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- het jaarrond schieten van zieke of gebrekkige reeën;
- de toestemming om het geweer te mogen gebruiken van een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang.
- de toestemming om het geweer te mogen gebruiken in een gebied met een kleiner dan 40 hectare aaneengesloten oppervlakte.

Er wordt vergunning aangevraagd voor het doden van bovenstaande reeënsoorten met een geweer in het gehele werkgebied van de Faunabeheereenheid Overijssel.

De vergunning wordt aangevraagd vanwege twee in het geding zijnde belangen:²³

- in het belang van de openbare veiligheid, waaronder begrepen de verkeersveiligheid;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.

De vergunning wordt aangevraagd voor de duur van het Faunabeheerplan, dat is tot 1 september 2029.

De uitvoering van de vergunning vindt plaats op basis van twee plannen: het Reewildbeheerplan (met een jachtveldanalyse ²⁴) en het Reewildwerkplan.²⁵

Reewildbeheerplannen

Voor de uitvoering van het ingezette knelpuntgestuurd populatiebeheer worden reewildbeheerplannen per WBE opgesteld voor het gehele werkgebied van de WBE, inclusief terreinen in beheer van terrein behorende organisaties (TBO's). De beheerplannen beschrijven het beheer voor de duur van het faunabeheerplan op hoofdlijnen.

Onderdeel van deze reewildbeheerplannen zijn een knelpuntenanalyse van de (potentieel) risicovolle verkeerssituaties, en een draagkrachtberekening op basis van de "verbeterde methode Van Haften". Ook komen in de reewildbeheerplannen afschotcriteria te staan die de basis zijn voor de jaarlijks op te stellen werkplannen met daarin verwerkt de causaliteit m.b.t. aanrijdingen met reewild en de populatieomvang. Dit reewildbeheerplan wordt ter vaststelling voorgelegd aan de provincie.

Onderdeel van deze reewildbeheerplannen zijn een knelpuntenanalyse (van de (potentieel) risicovolle verkeerssituaties) en een draagkrachtberekening op basis van de "verbeterde methode Van Haften". Ook komt in de reewildbeheerplannen afschotcriteria te staan dat de basis is voor de jaarlijks op te stellen werkplannen met daarin verwerkt de causaliteit m.b.t. aanrijdingen met reewild en de populatieomvang. (zie Faunabeheerplan (blz. 93 en 94).

²³ Artikel 8.74l. lid 1b sub 3°. en sub. 9°. (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: andere soorten) Besluit kwaliteit leefomgeving

²⁴ Een jachtveldanalyse is een knelpuntenanalyse van de (potentieel) risicovolle verkeerssituaties, en een draagkrachtberekening op basis van de "verbeterde methode Van Haften".

²⁵ Zie paragraaf 3.1.12 van het Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 blz. 94 en Bijlage 10. Telprotocol reeën Overijssel 2024-2029

Reewildwerkplannen

Vervolgens wordt op basis van het goedgekeurde reewildbeheerplan *jaarlijks* een *reewildwerkplan* opgesteld door de WBE waarin ze verantwoording aflegt over het afgelopen jaar en een voorstel doet voor het beheer van het komend jaar. Dit voorstel is gebaseerd op een analyse van aantallen, afschot en aanrijdingen. Voor WBE's met een aanrijdingspercentage van meer dan 8% dienen bij de analyse in ieder geval ook de terreinen van de TBO's betrokken te zijn.

In het werkplan wordt per jachtveld aangegeven hoeveel reeën gedood moet worden om de belangen uit de vergunning te bedienen. Dit is in hoofdzaak gericht op verkeersknelpunten waarbij het lineaire verband tussen populatiegrote en verkeersaanrijdingen uitgangspunt is. Voor het jaarlijks bepalen van verkeersknelpunten worden de aanrijdingslocaties uit het BOA-registratiesysteem (BRS) gebruikt. Ook dit werkplan wordt eerst beoordeeld door de FBE en vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de provincie. (zie Faunabeheerplan (blz. 93).

Tellingen

Naast het werkplan zal het resultaat van het uitgevoerde beheer en tellingen jaarlijks door de WBE aan de faunabeheereenheid worden gerapporteerd. Deze tellingen zullen plaatsvinden op basis van het "Telprotocol Reeën Overijssel" (Faunabeheerplan; Bijlage 10. Telprotocol reeën Overijssel 2024-2029). De faunabeheereenheid rapporteert jaarlijks aan de provincie. (zie Faunabeheerplan (blz. 94/95)

Wildmerken²⁶

Uit oogpunt van registratie, toezicht en handhaving, vermindering administratieve lastendruk maar in toenemende mate ook vanuit traceerbaarheid in kader van de voedselveiligheid, is het noodzakelijk dat mede gelet op de aantallen stuks reewild, deze worden voorzien van een uniek nummer.

Elke geschoten ree wordt derhalve van een uniek wildmerk voorzien. De faunabeheereenheid is verantwoordelijk voor de distributie van de wildmerken aan de WBE's. De unieke nummers staan vermeld op de machtiging voor het gebruik van de vergunning die de jachthouder ontvangt. WBE-gebieden hebben de mogelijkheid om, na uiteindelijke goedkeuring door de provincie/FBE, in beperkte mate een aantal van de merken gedurende het seizoen opnieuw te verdelen.

Namelijk: de WBE's kunnen binnen hun eigen werkgebied tot maximaal 5% van de toegekende wildmerken schuiven met de merken met goedkeuring vooraf door de FBE en provincie. Het komt in de praktijk voor dat door werkzaamheden in het veld sommige jachthouders niet geheel kunnen voldoen aan hun verplichting. Door te kunnen schuiven kan het afschot op WBE-niveau dan mogelijk wel gerealiseerd worden.

De eventuele herverdeling op basis van beide bovenstaande mogelijkheid blijft uiteraard gebaseerd op de knelpuntenanalyse (locaties met relatief veel aanrijdingen) met controle door FBE en/of provincie achteraf.

Het gebruik van wildmerken is bedoeld voor de nacontrole of inderdaad al het afschot is gemeld. Juist omdat hierdoor elk stuk reewild uniek gemaakt wordt. Tevens is het een probaat hulpmiddel bij het traceren waar en wanneer een ree is geschoten. (zie Faunabeheerplan (blz. 94/95)

Ecologie ree²⁷

In deze vergunning wordt een onderscheid gemaakt in *reebokken*, *reegeiten* en *reekalveren*.

In het voorjaar en de zomer leven reeën vrijwel solitair in een eigen territorium. In de winter lopen ze vaak bij elkaar in groepen, de zogenaamde sprongen. Vanaf eind maart/begin april gaan reeën hun territorium afbakenen. Ze doen dat door geurvlaggen af te zetten tegen struiken en boompjes en op krabplaatsen. Het territorium van een volwassen reebok bedraagt 5 tot 30 ha afhankelijk van voedselaanbod en leefomgeving. Vooral de bokken verdedigen hun territorium agressief tegen andere bokken. Geiten zijn vaak toleranter. Deze zijn vaak in gezelschap van een kalf van het vorig jaar en uiteraard van de nieuwgeboren kalveren. Midden mei/begin juni, worden de kalveren geboren. Het kalf blijft een klein jaar bij de moeder en is na veertien maanden geslachtsrijp. De paartijd, ook wel bronsttijd

---

²⁶ Zie paragraaf 3.1.12 van het Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 (blz. 94, 95)

²⁷ Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029

genoemd, valt in juli en augustus.

In de winter zijn Reeën veel toleranter naar elkaar toe; er is dan minder volwaardig voedsel te vinden waardoor ze zuinig met hun energie moeten omspringen. Ze vormen dan sprongen op de meest voedselrijke plekken. In deze periode zijn reeën extra gevoelig voor verstoring en energieverlies, omdat ze 's winters moeten teren op hun vetreserves.

Door het territoriale gedrag van het ree worden de kalveren van het voorgaande jaar in het vroege voorjaar verstoten. Eerst de bokkalveren, welke verstoten worden door zowel geit als door territoriale bokken, en later de geitkalveren door de geit. De bokkalveren gaan zwerven op zoek naar een eigen territoria en de geitkalveren worden min of meer gedoogd in de territoria van de geit. Dit zwerven is met name de reden voor meer migratie in het voorjaar en de verhoogde kans op aanrijdingen.

C.1.2 Doelstelling van de handeling

Volgens het 'Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029', op basis waarvan deze vergunning aangevraagd wordt, is het doel van deze vergunning drieledig:²⁸

1. Geen afbreuk aan de staat van instandhouding van het ree.
2. Voorkomen van aanrijdingen (de verkeerveiligheid borgen): aanrijdingen maximaal 8% van de populatie die blijkt uit de voorjaargestelling.
3. Voorkomen van onnodig lijden van dieren.

C.1.3 Preventieve maatregelen

Om een oordeel te vormen over de mogelijkheden van de preventie van aanrijdingen van reeën is het zaak meer te weten over de oorzaken. We kunnen daarbij onderscheid maken tussen de dierlijke, menselijke en de omgevingsaspecten (voor een review zie Groot Bruinderink et al. 2010).²⁹

Dierlijke aspecten

De aanrijdingen vormen in menig opzicht een afspiegeling van de variatie in ruimte en tijd in de aanwezigheid van de wilde hoefdieren. De meeste aanrijdingen gebeuren in de 'randen' van de nacht en hangen samen met de activiteit van de dieren. Op jaarbasis zien we meestal een piek tijdens de bronst en de dispersie van de jonge dieren. De bronstperiode van reeën is in de maanden juli en augustus. De dispersie van jonge dieren vindt plaats in april en mei.

Gekeken naar het valwild per maand (zie figuur hieronder) vallen de maanden april en mei op door de hoge valwildcijfers. In april en mei valt vooral op dat de aanrijdingen met bokken sterk toeneemt. Logischerwijs valt dit te verklaren doordat de geiten in deze periode de kalveren ter wereld brengen en daarvoor de kalveren van het vorige jaar verjaagd. Daarnaast beginnen bokken in mei hun territorium te markeren en verjagen daarvoor andere bokken. Dit zorgt beiden voor veel verplaatsingen en het zoeken naar nieuwe territoria. Hierbij steken reeën logischerwijs veel wegen over wat zorgt voor een verhoogd aantal aanrijdingen.

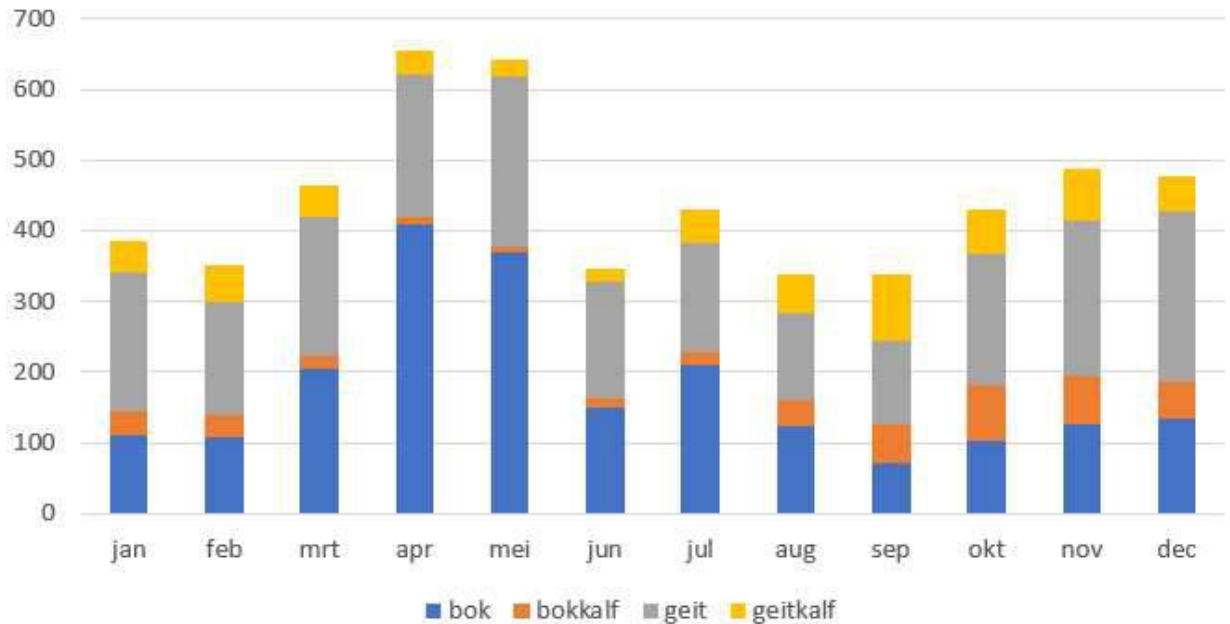
Naast de maanden april en mei zien we een kleine piek in juli. Zeer waarschijnlijk heeft dit te maken met de reeën bronst.

---

²⁸ Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 (blz. 87)

²⁹ Groot Bruinderink, G.W.T.A., D.R. Lammertsma, P.W. Goedhart, W.G. Buist, R.M.A. Wegman & G.J. Spek *Factoren bij aanrijdingen met wilde hoefdieren op de Veluwe*, Alterra rapport 2026, 2010.

Overijssel Ree - aanrijdingen per geslacht 2019 t/m 2023

Figuur. Aanrijdingen per maand en per geslacht in de periode 01-01-2019 t/m 31-12-2023 (bron: BRS) (FBP 2024-2029 blz. 92)

Menselijke aspecten

Hoge verkeerssnelheid en het verkeersvolume worden over het algemeen beschouwd als een belangrijke veroorzakers van aanrijdingen. Echter een hoge infrastructuur van gemeentelijke verbindingswegen kan een gebied voor reeën onaantrekkelijk maken, waardoor er weer minder aanrijdingen plaatsvinden. Reeën integreren soms wegen in hun leefgebied en beschouwen ze niet altijd als een begrenzing daarvan. Dit gebeurt in Overijssel op schaal van nagenoeg de gehele provincie en heeft dan ook op die schaal aanrijdingen tot gevolg.³⁰

Omgevingsaspecten

Habitatype en -structuur kunnen een belangrijke rol spelen bij dit type aanrijdingen. In het algemeen is het ongunstig wanneer het bos dicht in de buurt van een weg komt. Open bermen vergroten het zicht voor beide 'partijen'. Een grote diversiteit aan landschapstypen dicht bij elkaar vormt vaak gunstig leefgebied voor het ree. In de omgeving van een weg is dat niet gunstig.

Preventie van aanrijdingen

Preventieve maatregelen ter verbetering van de verkeersveiligheid zijn onder ander het weren van dieren door plaatsing van wildrasters, het plaatsen van wildspiegels, het aanleggen van faunapassages (o.a. ecodeucten) en het plaatselijk verlagen van de maximumsnelheid. Deze maatregelen zijn praktisch gezien echter niet overal toepasbaar of effectief. Mede gelet op de kosten kunnen rasters en snelheid beperkende maatregelen gezien de grote weglengte waar zich problemen voordoen, niet als bevredigende alternatieven worden beschouwd. Bovendien beperkt de plaatsing van rasters de mogelijkheid tot uitwisseling van andere dieren tussen de verschillende kerngebieden in Overijssel. Dit laatste is in strijd met de doelstelling van het Netwerk Nieuwe Natuur (NNN) met name het ontsnipperingsbeleid om uitwisseling van deelpopulaties mogelijk te maken. Door deskundigen wordt, vooral bij drukke wegen, getwijfeld aan de effectiviteit van wildspiegels (Klop, E, 2009 en Leidraad voor het Beheer van Reen, 2007, Vereniging "Het Reewild").³¹

³⁰ Groot Bruinderink G., *Invulling Aanvraagformulier ontheffing ree in het kader van artikel 3.17 van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor de Faunabeheereenheid (FBE) Overijssel*, juni 2019.

³¹ Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 (blz. 90)

Pas als alle preventieve maatregelen zijn nagelopen en deze niet of onvoldoende soelaas bieden dan wel redelijkerwijs onuitvoerbaar zijn (praktisch of financieel), komt het getalsmatig beheer van de populatie (afschot) om de hoek kijken. De Faunabeheereenheid Overijssel zet daarbij in op een door knelpunten gestuurd beheer. Daarbij vindt de verdeling van het toegestane afschot per WBE plaats op basis van ingediende reewildwerk- en beheerplannen. Uitgangspunt van deze plannen is een draagkrachtberekening en een knelpuntenanalyse voor verkeersveiligheid.

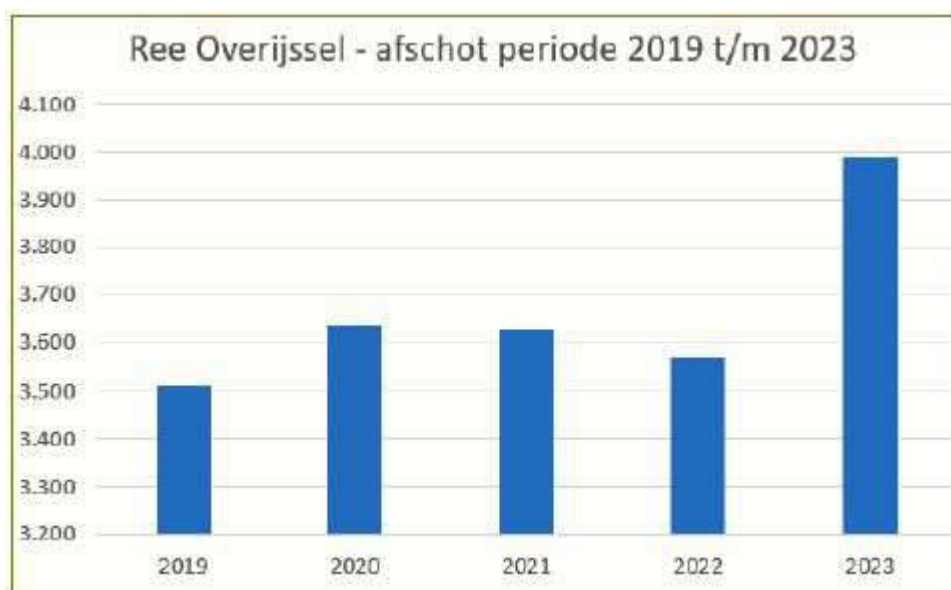
Gevoerde Faunabeheer

In de afgelopen planperiode 2019-2024 is het beheer van reeën in Overijssel uitgevoerd op grond van een Wnb-ontheffing ten behoeve van de openbare veiligheid (verkeersveiligheid) en voor het voorkomen en bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige reeën.

Deze ontheffing maakte het mogelijk reegeiten en reekalveren te doden met het geweer van 1 januari tot 1 april, reebokken te doden met het geweer van 1 april tot 1 oktober en jaarrond zieke of gebrekkige reeën te doden.

Met de ontheffing is de afgelopen beheerperiode ingezet op een knelpuntgestuurd beheer. Daarbij vindt de verdeling van het toegestane afschot per WBE plaats op basis van ingediende reewildwerk- en reewildbeheerplannen. Uitgangspunt van deze plannen is draagkrachtberekening (van Haaften 2007)³² en een knelpuntenanalyse voor verkeersveiligheid.

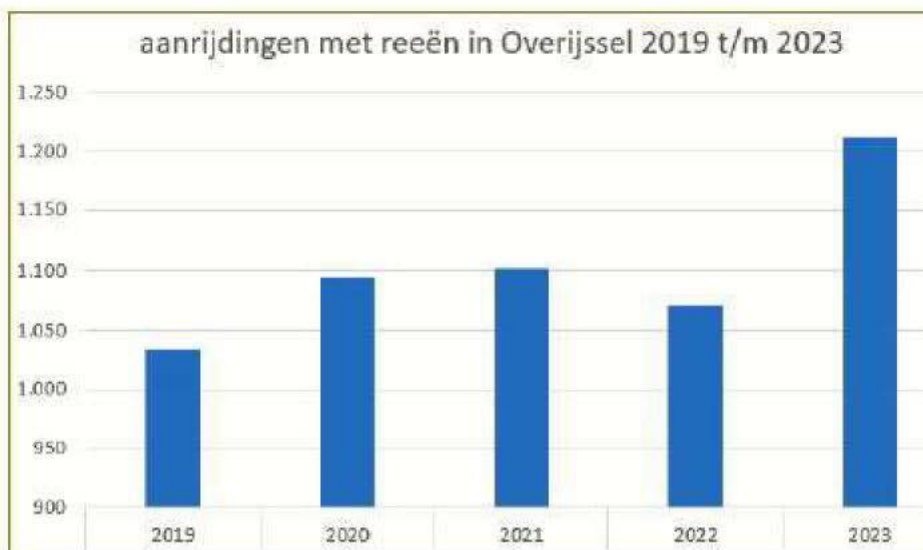
Het aantal stuks afschot van reeën in Overijssel bedraagt jaarlijks circa 3.670 stuks. (Zie onderstaande tabel.)

Figuur. Aantal stuks afschot van reeën in Overijssel, periode 2019 t/m 2023 (bron: FRS)

³² Leidraad voor het beheer van reeën, in Capreolus 16e jaargang nr. 56 2007

Figuur: Aanrijdingen met reeën in Overijssel, periode 2019 t/m 2023 (bron: BRS)

De meeste aanrijdingen met reeën in Overijssel zijn in de maanden april en mei. Dit heeft te maken met de schemerperiode op tijden van verkeersdrukte in combinatie met het territoriaal gedrag van reeën in deze periode (zie bovenstaande tabellen, en tabel op blz. 12 van deze vergunning).

Het territoriaal gedrag in deze periode is te verklaren doordat de reeëiten dan de kalveren ter wereld brengen en daarvoor de kalveren van het vorige jaar verjaagd. Daarnaast beginnen bokken in die periode hun territorium te markeren en verjagen daarvoor andere bokken. Dit zorgt beiden voor veel verplaatsingen en het zoeken naar nieuwe territoria. Hierbij steken reeën logischerwijs veel wegen over wat zorgt voor een verhoogd aantal aanrijdingen.

Wanneer de getelde voorjaarsstand afgezet wordt tegen het aantal aanrijdingen en het maximale valwildpercentage van 8% als benoemd in paragraaf 3.1.2 van het FBP geeft deze weer dat het aantal geregistreerde aanrijdingen en het percentage aanrijdingen t.o.v. de voorjaarsstand redelijk constant is, zie hiervoor de onderstaande tabel. Deze gegevens maken duidelijk dat het gevoerde beheer in de afgelopen periode nog niet geresulteerd heeft in het maximale valwildpercentage van 8%. Ook is het aantal verkeersaanrijdingen de laatste jaren sterk toegenomen als gevolg van economische groei en recreatiedruk en daarmee samenhangend een groeiend aantal verkeersbewegingen (zie bijlage 11 van het Faunabeheerplan 2024-2029).

Jaar	Getelde voorjaarsstand	Aanrijdingen	Valwildpercentage
2018	9.626	930	10%
2019	9.775	1.033	11%
2021	11.473	1.102	10%
2022	10.763	1.071	10%
2023	11.382	1.212	11%

Figuur: Getelde voorjaarsstand afgezet tegen het aantal aanrijdingen. N.B.: 2020 niet opgenomen in verband met Covid19 (geen voorjaarsstelling) (bron: FRS en BRS)

Groot Bruinderink (2010)³³ stelt dat er een relatie is aangetoond tussen de dichtheid van reeën en het optreden van aanrijdingen. Het reguleren van de populatieomvang (beheer), is dan ook noodzakelijk om de dichtheid (aantal reeën per 100 ha.) niet te laten oplopen om daarmee het doel het voorkomen en beperken van aanrijdingen met reeën na te streven. Dit dient de verkeersveiligheid in Overijssel en

³³ Groot Bruinderink, G.W.T.A., D.R. Lammertsma, P.W. Goedhart, W.G. Buist, R.M.A. Wegman & G.J. Spek *Factoren bij aanrijdingen met wilde hoefdieren op de Veluwe*, Alterra rapport 2026, 2010.

hierdoor wordt onnodig lijden van reeën als gevolg van aanrijdingen voorkomen. Indien de populatieomvang de optimale draagkracht van het gebied overstijgt leidt dit tot hogere dichtheden en meer migratie van de (territoriale) ree, hetgeen de kans op aanrijdingen verhoogt. Risico's op aanrijdingen ontstaan uit enerzijds de omvang van de populatie, maar ook uit het gedrag van reeën. Bokken houden als regel van jaar tot jaar hetzelfde territorium en verdedigen dit tegen andere bokken. Jaarlingbokken, hebben nog geen eigen territorium en zwerven rond. Onderling maken ze dan een rangorde uit. Omdat ze nog weinig concurrentie vormen, worden zwakke jaarlingen in het territorium van een volwassen of oude bok geduld, maar worden sterke jaarlingbokken meestal wel weggejaagd. Dit verklaart voor een deel de toename van het aantal aanrijdingen gedurende de maanden april en mei van het jaar. Een andere factor is dat de geit in deze periode haar kalveren verstoot. Als eerste wordt het bokkalf verstoot en deze verdwijnt dan voorgoed uit het leefgebied van de geit. Kort voordat de geit weer opnieuw kalveren krijgt, verstoot ze het geitkalf.

Een andere oorzaak voor toename of afname van het aantal aanrijdingen kan zijn gelegen in aanpassingen van de openbare ruimte, toegenomen of verminderd gebruik van infrastructuur, de aanleg van infrastructuur (o.a. aanleg van een ecodeuct) of aanpassing (intensivering) van recreatief (mede)gebruik van gebieden. Ook deze aspecten moeten worden meegenomen bij de bepaling van de noodzaak van de inzet van beheerinstrumentarium bij het duurzaam reewildbeheer.

Om in de jaarlijkse beheerperiode effectief te kunnen sturen op het verminderen van verkeersaanrijdingen moeten WBE's met een valwildpercentage hoger dan 8% voor de periode 1 januari tot 1 april wildmerken voor het beheer van bokkalveren toekennen. Deze bokkalveren dienen ook opgenomen te worden in de werkplannen. Deze maatregel dient te voorkomen dat bokkalveren die bij de geit weggejaagd worden, gaan zwerven, op zoek naar een territorium, en daarbij onrust veroorzaken bij soortgenoten waardoor de migratie van soortgenoten toeneemt. (zie Faunabeheerplan (blz. 95/96)

C.1.4 Gegevens over (dreigende) schade en openbare veiligheid

Schade door verkeersaanrijdingen

Overijssel heeft sinds 2014 een 'valwildregistratiesysteem'. Dit houdt in dat een aangereden c.q. doodgereden dier wordt gemeld bij de meldkamer van de politie en vervolgens geregistreerd in het BOA- (BRS), en het Faunaregistratiesysteem (FRS).

De onderstaande tabel geeft het aantal geregistreerde aanrijdingen in Overijssel weer van 2018 t/m 2023.³⁴

Jaartal	aanrijdingen
2018	930
2019	1.033
2021	1.102
2022	1.071
2023	1.212

Figuur: Aantal verkeersslachtoffers onder reeën in de periode 01-01-2018 t/m 31-12-2023 in Overijssel (bron: BRS) N.B.: 2020 niet opgenomen in verband met Covid19

Het aantal verkeersaanrijdingen met reeën blijkt uit de bovenstaande tabel toe te nemen.

Wanneer de getelde voorjaarsstand afgezet wordt tegen het aantal aanrijdingen en het maximale valwildpercentage van 8% (zoals benoemd in 3.1.2 van het Faunabeheerplan) geeft deze weer dat het aantal geregistreerde aanrijdingen en het percentage aanrijdingen t.o.v. de voorjaarsstand redelijk constant is, zie hiervoor onderstaand tabel. Deze gegevens maken duidelijk dat het gevoerde beheer in de afgelopen periode nog niet geresulteerd heeft in het maximale valwildpercentage van 8%. Ook is het aantal verkeersaanrijdingen de laatste jaren sterk toegenomen als gevolg van economische groei en recreatiedruk en daarmee samenhangend een groeiend aantal verkeersbewegingen (zie bijlage 11 van het Faunabeheerplan 2024-2029).

³⁴ Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 (blz. 93)

Jaar	Getelde voorjaarsstand	Aanrijdingen	Valwild-percentage
2018	9.626	930	10%
2019	9.775	1.033	11%
2021	11.473	1.102	10%
2022	10.763	1.071	10%
2023	11.382	1.212	11%

Figuur: Getelde voorjaarsstand afgezet tegen het aantal aanrijdingen. N.B.: 2020 niet opgenomen in verband met Covid19 (geen voorjaarsstelling) (bron: FRS en BRS)

Aanrijdingen met reeën en impulsieve handelingen van weggebruikers om aanrijdingen te voorkomen, leveren een potentieel gevaar op voor de verkeersveiligheid. Daarnaast kan de materiële schade van een aanrijding aanzienlijk zijn. De totale jaarlijkse materiële schade aan auto's veroorzaakt door een aanrijding met een Ree bedroeg in Overijssel ongeveer 2 miljoen Euro.³⁵

Onnodig lijdende zieke of gebrekkige dieren

Het belang van de voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige reeën is duidelijk, mede gelet op de intrinsieke waarde van het individuele dier. In geval van onnodig lijden van deze dieren moet regulerend opgetreden kunnen worden. Er moet sprake zijn van schade voor het individuele dier. De noodzaak tot het uit hun lijden verlossen van in het wild levende dieren kan met name aan de orde zijn bij gewonde of zieke grote hoefdieren.

Ziek zijn en sterven kan een natuurlijk proces zijn, mits niet door de mens veroorzaakt. Is dit laatste duidelijk wel het geval dan is het ook de mens die dient in te grijpen om uitzichtloos lijden te voorkomen. En juist bij reeën is veelal snel duidelijk, sneller en gemakkelijker vast te stellen dan bij voorbeeld bij een kleiner zoogdier of vogel, dat we te maken hebben met een menselijke oorzaak (landbouwwerkzaamheden, aanrijdingen e.d.).³⁶

C.1.5 Wettelijk belang van de handeling

De voorgenomen handeling is volgens de aanvraag nodig vanwege de volgende belangen:³⁷

- In het belang van de openbare veiligheid (verkeersveiligheid³⁸), en,
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.

C.1.6 Vergunning

U vraagt vergunning aan voor het ree van het verbod om deze opzettelijk te doden. U wilt daarbij toestemming voor het gebruik maken van de volgende middelen en/of methoden:

- Het geweer;
- Het gebruik van het geweer vanaf één uur voor zonsopkomst tot één uur na zonsondergang;
- de toestemming om het geweer te mogen gebruiken in een gebied met een kleiner dan 40 hectare aaneengesloten oppervlakte.

Een toestemming voor het gebruik van het geweer tussen zonsondergang en zonsopgang met gebruik van nachtzichtapparatuur is noodzakelijk voor een effectief beheer. De reeëndeskundige Groot

³⁵ Faunabeheerplan Overijssel 2014-2019 (blz 112)

³⁶ Groot Bruinderink G., *Invulling Aanvraagformulier ontheffing ree in het kader van artikel 3.17 van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor de Faunabeheereenheid (FBE) Overijssel*, juni 2019.

³⁷ Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, Ow, en artikel 8.74I, eerste lid onder b. 9° en b. 3° Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

³⁸ De voorzieningenrechter van de Rechtbank In Zwolle heeft op 26 april 2004 geoordeeld dat onder het begrip 'openbare veiligheid' als bedoeld in artikel 68 eerste lid onder a, van de Flora- en faunawet mede de verkeersveiligheid kan worden verstaan. Op 17 november 2004 (zaaknummer 200403676/1) heeft de Raad van State beaamd dat de voorzieningenrechter terecht en op goede gronden overwogen heeft dat onder het begrip 'openbare veiligheid' mede de verkeersveiligheid kan worden verstaan.

Bruinderink geeft aan dat de meeste aanrijdingen met reeën in de 'randen' van de nacht gebeuren vanwege de activiteit van de dieren.³⁹

C.1.7 Periode

De vergunning wordt aangevraagd van 1 januari 2025 tot 1 september 2029 (De duur van het Faunabeheerplan Overijssel⁴⁰).

C.1.8 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten van belang:

- *Kader Faunabeheerplan 2024–2029*^{41 42}
- *Faunabeheerplan 2024-2029*⁴³

C.1.9 Aanvullende gegevens

Op 16 december 2024 zijn aanvullende gegevens ontvangen, en bij ons ingeboekt onder kenmerknummer D2024-00056612 en D2024-00056662.⁴⁴

C.2 Bevoegdheid

C.2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Omgevingsbesluit.⁴⁵ In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten.⁴⁶ De aangevraagde activiteiten vinden plaats op, en de effecten zijn beperkt tot, het grondgebied van Overijssel. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.2.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de omgevingsvergunning is uitgevoerd in overeenstemming met paragraaf 16.5.2 van de Omgevingswet. Daarnaast zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.3 Toetsingskader

Een omgevingsvergunning kan worden verleend als aan verschillende toetsingskaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven wij kort aan welke toetsingskaders wordt getoetst.

C.3.1 Wettelijke regels

Een omgevingsvergunningaanvraag wordt beoordeeld op basis van de regels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving⁴⁷ (hierna: Bkl). Bij ons oordeel houden wij tevens rekening met artikel 3.56 van het Bkl.⁴⁸ Ook de Omgevingsregeling is voor de toetsing relevant.

---

³⁹ Groot Bruinderink G., *Invulling Aanvraagformulier ontheffing ree in het kader van artikel 3.17 van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor de Faunabeheereenheid (FBE) Overijssel*, juni 2019.

⁴⁰ Provincie Overijssel, Goedkeuringsbesluit Faunabeheerplan Overijssel (Besluit van Gedeputeerde van 27 augustus 2024; kenmerk: 2024-020890).

⁴¹ Kader Faunabeheerplan 2024–2029, versie 2023 02 14, Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Overijssel op 21 maart 2023, kenmerk: 2023-003983

⁴² Kenmerk: Z2024-00004784 en D2024-00038468

⁴³ Kenmerk: Z2024-00004784 en D2024-00038474

⁴⁴ Kenmerk: Z2024-00004786 en D2024-00056612 en D2024-00056662

⁴⁵ Art. 4.6, eerste lid onder e in samenhang met art. 4.12 tweede en derde lid, van het Omgevingsbesluit.

⁴⁶ Art. 5.14 van de Omgevingswet.

⁴⁷ Art. 8,74j, 8,74k en 8,74l van het Bkl.

⁴⁸ Onverminderd de bij dit besluit voor taken en bevoegdheden op het gebied van de natuurbescherming en het beheer van natuurgebieden gestelde regels, houdt een bestuursorgaan bij de uitoefening daarvan rekening met de economische, sociale en culturele belangen, en met de regionale en lokale bijzonderheden.

C.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2024.⁴⁹ In hoofdstuk 6 zijn de regels over het faunabeheer vastgelegd.

In ons *Kader Faunabeheerplan 2019-2024*⁵⁰ zijn tevens per soort beleidsdoelstellingen van de provincie Overijssel ten aanzien van schadebeheer en bestrijding vastgelegd. In ons *Kader Faunabeheerplan 2024-2029* staat op bladzijde 20 het volgende over de beleidsdoelstellingen van de provincie Overijssel ten aanzien van de verschillende soorten in deze vergunning:

Ree

Status: beschermde soort

Beoogd resultaat:

- > Geen afbreuk aan de staat van instandhouding.
- > Voorkomen aanrijdingen (verkeerveiligheid borgen): max 8 % van de populatie die blijkt uit de voorjaarsstelling
- > Voorkomen onnodig lijden van dieren.
- > GS besluit jaarlijks o.b.v. reewildwerkplannen.

In faunabeheerplan:

- Als het plan betrekking heeft op het beheer van reeën: een beschrijving van het voedselaanbod, de omvang van de populatie en de mogelijkheden van uitwisseling met aangrenzende terreinen.
- Werkwijze en rolverdeling reewildbeheerplannen (per 5 jaar) en reewildwerkplannen (per jaar) beschrijven.

D TOETSING

D.1 Inhoudelijke beoordeling

D.1.1 Uitgangspunten

U vraagt een vergunning aan voor het doden met behulp van het geweer van:

- Reegeiten, geitkalveren en bokkalveren van 1 januari tot 1 april, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- Reebokken van 1 april tot 1 oktober, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- zieke of gebrekkige reeën, jaarrond voor de duur van het Faunabeheerplan.

In bovenstaande gevallen wilt u toestemming om het geweer kunnen gebruiken van een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang, en voor een gebied met een kleiner dan 40 ha aaneengesloten oppervlakte.

De vergunning wordt aangevraagd voor het gehele werkgebied van de Faunabeheereenheid Overijssel voor de duur van het Faunabeheerplan. Het Faunabeheerplan Overijssel loopt tot 1 september 2029.

Om te bepalen hoeveel en welke reeën waar en wanneer geschoten moeten en mogen worden, is een systematiek van *Reewildbeheerplannen* en de *Reewildwerkplannen* opgesteld en vastgelegd in het Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029.

Reewildbeheerplannen worden aan het begin van de beheerperiode opgesteld voor de looptijd van het faunabeheerplan en worden goedgekeurd door de provincie. Om dit te borgen hebben wij voorschrift 6 en

⁴⁹ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR706717/1>

⁵⁰ Kader Faunabeheerplan 2024-2029, versie 2023 02 14, Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Overijssel op 21 maart 2023, kenmerk: 2023-003983

7 opgenomen. Onderdeel van het Reewildbeheerplan is een knelpuntenanalyse van de (potentieel) risicovolle verkeerssituaties, en een draagkrachtberekening op basis van de "verbeterde methode Van Haaften". Ook staan in de reewildbeheerplannen afschotcriteria die de basis zijn voor de jaarlijks op te stellen werkplannen.

Reewildwerkplannen worden jaarlijks opgesteld en door de Faunabeheereenheid ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten voorgelegd. Om dit te borgen hebben wij voorschrift 6, 7, 8 en 12 opgenomen. In het Reewildwerkplan wordt per WBE per jachtveld aangegeven hoeveel reeën gedood moeten worden om het belang van verkeersveiligheid te bedienen. Dit is in hoofdzaak gericht op verkeersknelpunten, waarbij het lineaire verband tussen populatiegrootte en verkeersaanrijdingen uitgangspunt is. Voor het jaarlijks bepalen van verkeersknelpunten worden de aanrijdingslocaties uit het Boa-registratiesysteem gebruikt. Van de vaststelling van de reewildbeheerplannen door GS, en de goedkeuring van de reewildwerkplannen door GS wordt in het Provinciaal Blad een kennisgeving gedaan.

Om inzicht te krijgen in de populatiegrootte vinden er jaarlijks tellingen plaats op basis van het "Telprotocol Reeën Overijssel" opgesteld door de *Vereniging Het Reewild regio Overijssel*. Het telprotocol is opgenomen als bijlage 10 in het Faunabeheerplan Overijssel. Om dit te borgen hebben wij voorschrift 18 opgenomen.

Het aantal afgeschoten reeën wordt door de jachtaktehouders geadministreerd in het Faunaregistratiesysteem (FRS) dat door de FBE beheerd wordt. De FBE draagt er zorg voor dat de gebruikers van de vergunning het gebruik binnen 24 uur in FRS rapporteren. Om dit te borgen hebben wij de voorschriften 1, 10 en 13 opgenomen.

Het jaarlijks te schieten aantal reeën in de provincie Overijssel, wordt gelimiteerd door de methodiek van de Reewildbeheerplannen en de Reewildwerkplannen. De verdeling van het toegestane afschot per WBE geschiedt door de FBE op basis van de ingediende en goedgekeurde Reewildwerkplan en Reewildbeheerplan. Met als uitgangspunt de draagkrachtberekening en een knelpuntenanalyse verkeersveiligheid. Om dit te borgen hebben wij voorschrift 6 opgenomen.

De FBE machtigt de gebruikers van een WBE tot het gebruik van de vergunning. De machtiging vermeldt het maximum aantal reeën naar soort en geslacht dat mag worden gedood binnen het werkgebied van de WBE (dit geschiedt op basis van het Reewildbeheerplan en het Reewildwerkplan ⁵¹). De FBE stuurt een kopie van deze machtiging aan Gedeputeerde Staten. Om dit te borgen hebben wij voorschrift 2, 3, 4 en 5 opgenomen.

Elk geschoten Ree wordt voorzien van een uniek genummerd wildmerk (loodje). Hierdoor kan in het veld vastgesteld worden dat in een WBE niet meer reeën geschoten worden dan de machtiging toegestaan heeft. Om dit te borgen hebben wij voorschrift 17 opgenomen.

Jaarrond moeten reeën afgeschoten kunnen worden ter voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige reeën. Om dit te borgen hebben wij voorschrift 15 opgenomen.

U vraagt de vergunning aan op basis van het 'Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029'.

Normaliter wordt bij een omgevingsvergunning, waarbij de activiteit ervoor zorgt dat er een wijziging van een bestaande toestand ontstaat die niet kan worden hersteld, een uitgestelde inwerkingtreding toegepast. Dat houdt in dat het besluit pas na vier werken na bekendmaking in werking treedt. Op deze manier worden onomkeerbare gevolgen voorkomen (artikel 16.79, tweede lid van de Omgevingswet). In dit geval bepalen wij dat er – gelet op de spoedeisende situaties voor gevaar voor de veiligheid van de mens, en het (onnodig) lijden van dieren (zie paragraaf D.1.2) – geen sprake is van een uitgestelde inwerkingtreding van de omgevingsvergunning. Het is noodzakelijk dat er op 1 januari 2025 een nieuwe vergunning' vigerend is, zodat bij verkeersonveilige situaties en onnodig lijdende dieren meteen ingegrepen kan worden.

---

⁵¹ Zie Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029

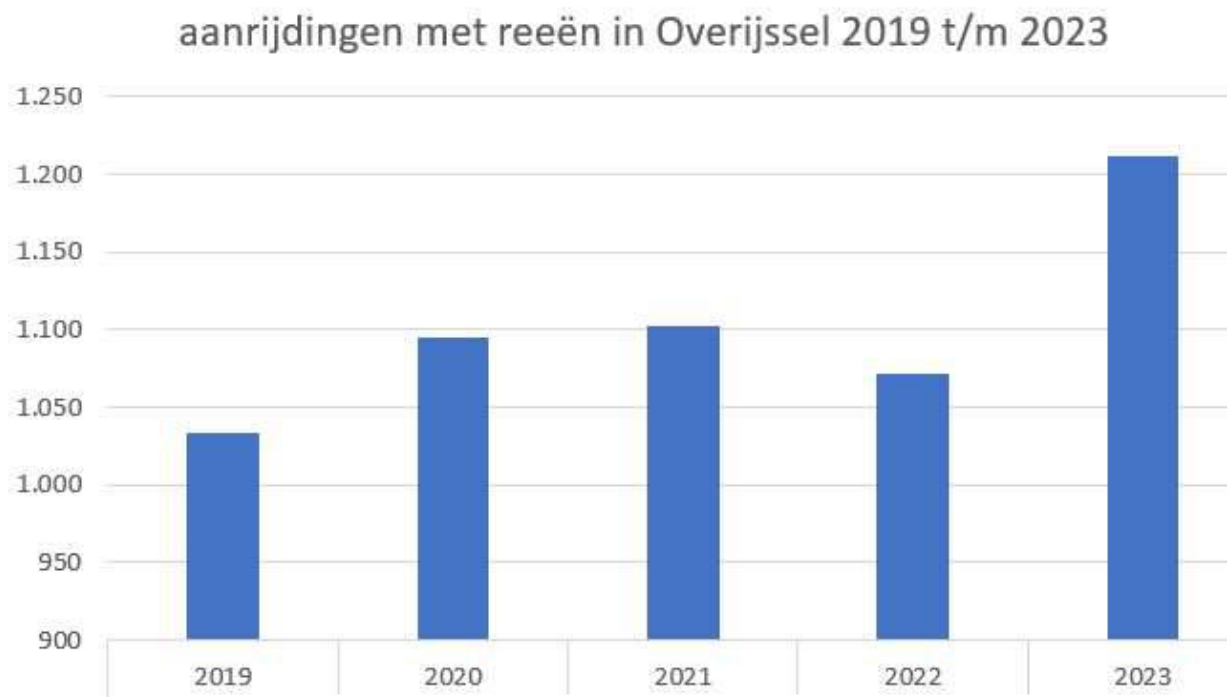

Op grond van artikel 16.79, vijfde lid van de Omgevingswet kan het bevoegd gezag in spoedeisende gevallen bepalen dat een omgevingsvergunning – ook als er sprake is van onomkeerbare gevolgen – direct na de dag van bekendmaking in werking treedt.

D.1.2 Toetsing ontstaan (dreigende) schade

Schade door aanrijdingen

Aanrijdingen met reeën en impulsieve handelingen van weggebruikers om aanrijdingen te voorkomen, kunnen een gevaar opleveren voor de verkeersveiligheid. Bij deze aanrijdingen kunnen ook doden en ernstig gewonden vallen. Uit het Faunabeheerplan blijkt dat in Overijssel de afgelopen 5 jaar gemiddeld ongeveer 1100 aanrijdingen geregistreerd werden.⁵² Zie onderstaande figuur:

Figuur. Aanrijdingen met reeën in Overijssel, periode 2019 t/m 2023 (bron: BRS)⁵³

In de periode van 1 oktober 2019 tot en met 30 september 2024 zijn er 5594 aanrijdingen met reewild geweest. Op de kaart op de volgende bladzijde wordt met stippen aangegeven waar deze aanrijdingen plaats hebben gevonden. Deze aanrijdingen zijn via de meldkamer van politie binnengekomen waarna een valwildmedewerker deze via het BOA-registratiesysteem registreert en afmeldt bij de meldkamer.

⁵² In Overijssel is sinds 2014 een 'valwildregistratiesysteem'. Dit houdt in dat een aangereden c.q. doodgereden dier wordt gemeld bij de meldkamer van de politie en vervolgens geregistreerd in het BOA (BRS) - en het Faunaregistratiesysteem (FRS). De meldingen worden gevalideerd waarbij o.a. de 'dubbelmeldingen' eruit worden gehaald.

⁵³ Faunabeheerplan Overijssel 2014-2019 (blz 90)

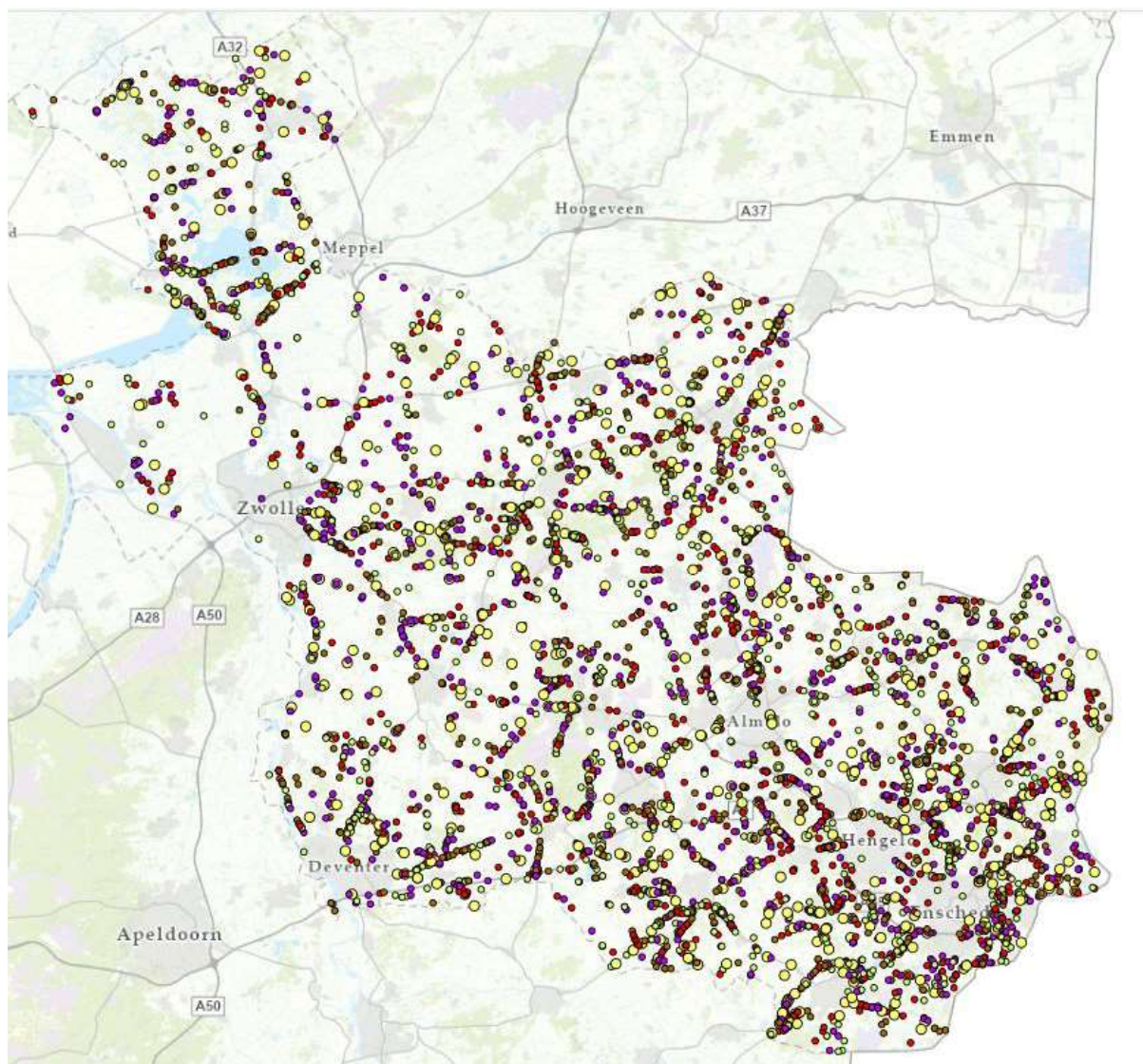

Fig. Aanrijdingen met reewild in de periode van 1-10-2019 t/m 30-09-2024 in de provincie Overijssel (Bron: BOA-registratiesysteem)

Zoals op de bovenstaande kaart te zien vinden de aanrijdingen met een ree plaats verspreid over de gehele provincie en in alle 32 Wildbeheereenheden.

In mei 2018 was er een ernstig ongeval op de A32 bij Steenwijk door reeën die de snelweg overstaken. Daarbij raakten twee personen gewond, waarvan een ernstig.⁵⁴ Daarnaast kan de materiële schade van een aanrijding aanzienlijk zijn. De totale jaarlijkse materiële schade aan auto's veroorzaakt door een aanrijding met een Ree bedroeg in het verleden in Overijssel ongeveer 2 miljoen Euro.⁵⁵ Het gemiddelde schadebedrag aan een auto vanwege een aanrijding met een ree bedraagt € 2.500,-⁵⁶

De bovenstaande concrete voorbeelden van aantal en gevolgen van aanrijdingen geven inzicht in: de aard en ernst van de aanrijdingen, het zware letsel dat bij weggebruikers kan ontstaan, en de substantiële materiële schade die in Overijssel ontstaan is door aanrijdingen met reeën. Het beeld van de aard en ernst van de gevolgen aanrijdingen met reeën wordt bevestigd in de wetenschappelijke bronnen in andere Europese landen.

⁵⁴ <https://www.destentor.nl/binnenland/ernstig-verkeersongeluk-bij-steenwijk-door-overstekende-reeen~a51ad9ad/>

⁵⁵ Faunabeheerplan Overijssel 2014-2019 (blz 112)

⁵⁶ Faunabeheerplan Ree 2017-2019, Drenthe, 31 mei 2017 (blz. 12).

Het rapport "Temporal patterns of deer-vehicle collisions consistent with deer activity pattern and density increase but not general accident risk"⁵⁷ geeft voor aanrijdingen met herten aan:

"Deer-vehicle collisions (DVCs) are a serious road safety issue and currently arguably the largest deer management problem in Europe . Estimates on the annual number of DVCs are well above 0.5 million in Europe and 1.5 million in the USA. It is estimated that this leads to some 30,000 injured people and several mortalities, in addition to economic costs and animal suffering..."

Het artikel "Trends and Characteristics of Human Casualties in Wildlife-Vehicle Accidents in Lithuania, 2002-2022" geeft over het ree aan:⁵⁸

In cases of Wildlife Vehicle Accidents (WVA) ending with human injuries, a total of 12 species were involved. Moose once again had the highest proportion at 47.2%, which was followed by **roe deer** (13.6%), cattle (6.4%), horse (6.1%), and red deer (4.7%).

Het artikel geeft ook aan dat van 2002 tot 2022 er twee menselijke sterfgevallen in Litouwen waren door aanrijdingen met reeën, en 51 gewonden.

Het komt ook voor dat bestuurders uit moeten wijken voor reeën die op de weg lopen en daarbij de controle over hun voertuig verliezen, soms met lethale gevolgen. Hoe vaak dit gebeurt is niet te zeggen. Maar dat het gebeurt blijkt uit een geregistreerd voorval in Litouwen:

"one fatal accident occurred when driver lost control of their vehicles trying to avoid a collision with **roe deer**."⁵⁹

Bij het Ree kan met name een te grote populatiedruk (meer dieren dan waarvoor ruimte en voedsel aanwezig is) leiden tot voedselstress en meer migratiebewegingen. In een dergelijke situatie kan ook sprake zijn van het ontstaan van verkeersonveilige situaties waardoor lichamelijke en materiele schade kan ontstaan. Het blijkt dat er een causaal verband is tussen de dichtheid aan reeën en het aantal aanrijdingen.⁶⁰ De onderzoeker Groot Bruinderink heeft aangetoond dat met het toenemen van de dichtheid aan reeën ook het aantal aanrijdingen met reeën stijgt.^{61 62}

De voorzieningenrechter van de Rechtbank in Zwolle heeft op 26 april 2004 geoordeeld dat onder het begrip 'openbare veiligheid' als bedoeld in artikel 68 eerste lid onder a, van de Flora- en faunawet mede de 'verkeersveiligheid' kan worden verstaan. Op 17 november 2004 (zaaknummer 200403676/1) heeft de Raad van State beaamd dat de voorzieningenrechter terecht en op goede gronden overwogen heeft dat onder het begrip 'openbare veiligheid' mede de verkeersveiligheid kan worden verstaan.

⁵⁷ Hothorn, T., e.a., Temporal patterns of deer-vehicle collisions consistent with deer activity pattern and density increase but not general accident risk, University of Zurich, 2015 (blz. 3).

⁵⁸ Balciauskas L., e.a., Trends and Characteristics of Human Casualties in Wildlife-Vehicle Accidents in Lithuania, 2002-2022, 2024, (blz. 3).

⁵⁹ Galinskaitė, L., e.a., Circumstances patterns of animal-vehicle collisions (avcs) with personal injuries in Lithuania (blz. 83)

⁶⁰ Groot Bruinderink, G.W.T.A., D.R. Lammertsma, P.W. Goedhart, W.G. Buist, R.M.A. Wegman & G.J. Spek *Factoren bij aanrijdingen met wilde hoefdieren op de Veluwe*, Alterra rapport 2026, 2010.

⁶¹ Groot Bruinderink G., *Invulling Aanvraagformulier ontheffing ree in het kader van artikel 3.17 van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor de Faunabeheereenheid (FBE) Overijssel*, juni 2019; Groot Bruinderink, G.W.T.A., D.R. Lammertsma, P.W. Goedhart, W.G. Buist, R.M.A. Wegman & G.J. Spek *Factoren bij aanrijdingen met wilde hoefdieren op de Veluwe*, Alterra rapport 2026, 2010; Groot Bruinderink, G.W.T.A. *Faunabeheerplan Ree Drenthe 2019-2023* (in voorbereiding). Rapport FaunaPartner, 2019.

⁶² In de uitspraak van 17 november 2004 (kenmerk 200403676/1) gaf de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dat de provincie Overijssel in haar ontheffing voor het doden van reeën in het belang van verkeersveiligheid aannemelijk had gemaakt dat een te hoge populatiedruk tot meer migratiebewegingen kan leiden.

En ook in de uitspraak van Rechtbank van 16 februari 2011 (kenmerk Awb 10/988) gaf de rechter aan dat de provincie Overijssel in haar ontheffing voor het doden van reeën in het belang van verkeersveiligheid aannemelijk had gemaakt dat een toename van de reeënpopulatie zal leiden tot meer migratie van reeën en daarmee tevens tot meer aanrijdingen en een afname van de verkeersveiligheid.

In ons *Provinciale Kader Faunabeheerplan* ^{63 64} is als beoogd resultaat voor reeën aangegeven dat aanrijdingen voorkomen moet worden en daarbij ingezet moet worden op een maximum aantal aanrijdingen per jaar van 8% van de populatie zoals die blijkt uit de voorjaarsstelling. Uit het Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 (blz. 93) blijkt dat het valwildpercentage van reeën de afgelopen vijf jaar (2018-2023) tussen de 10 en 11% schommelt.

Onnodig lijdende dieren (schade aan het individuele dier)

Door aanrijding verwonde reeën verdwijnen in het bos, lijden en gaan dood. In ons Kader Faunabeheerplan ^{65 66} staat dat een beoogd resultaat van beheer het voorkomen van onnodig lijden van reeën moet zijn.

Conclusie

Uit het voorgaande blijkt dat het aannemelijk is dat in de komende Faunabeheerplanperiode ook schade gaat ontstaan door aanrijdingen met reeën. Deze schade kan uit letselschade, materiele schade (auto's) of schade aan een individueel dier bestaan. Zoals uit bovenstaande voorbeelden blijkt kan één aanrijding met een ree kan in potentie al leiden tot *een sterfgeval* of *letsel* van de bestuurder van een auto, en kan behoorlijke *schade* aan een auto opleveren. In Overijssel vinden op jaarbasis gemiddeld rond de 1100 aanrijdingen plaats. In het verleden zijn in Overijssel personen gewond geraakt, waarvan een ernstig, door overstekende reeën.

De provincie Overijssel heeft in ons *Provinciale Kader Faunabeheerplan* ^{67 68} als beoogd resultaat voor reeën aangegeven dat aanrijdingen voorkomen moet worden en daarbij ingezet moet worden op een maximum aantal aanrijdingen per jaar van 8% van de populatie zoals die blijkt uit de voorjaarsstelling. Dit percentage is een afweging tussen verkeers(on-)veiligheid die de provincie accepteert, en het niet in gevaar brengen van de gunstige staat van instandhouding van het ree. ⁶⁹

De Afdeling heeft in het verleden aangegeven dat de provincie een zekere beoordelingsruimte bij de invulling van het wettelijke begrippen en bij het bepalen of er sprake is van een concrete dreiging daarvan. ⁷⁰

De afgelopen vijf jaar (2018-2023) schommelt het aantal aanrijdingen met reeën in het Overijsselse verkeer gemiddeld boven de 8% van de populatie (voorjaarsstelling), terwijl ons beleid streeft naar maximaal 8%. Daarom vinden wij het noodzakelijk om de populatie reeën te beperken in het belang van de verkeersveiligheid.

D.1.3 Toetsing noodzaak vergunning

Wij zijn van mening dat de noodzaak van een vergunning door de FBE in de aanvraag en het Faunabeheerplan voldoende onderbouwd zijn, omdat verbodsbepalingen van de omgevingswet worden overtreden ('het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren'; zie Art. 11.54 eerste lid onder a van het Besluit activiteiten leefomgeving) vanwege verkeersveiligheid en om onnodig lijden te voorkomen.

D.1.4 Toetsing treffen van preventieve maatregelen

---

⁶³ Kader Faunabeheerplan 2024-2029, versie 2023 02 14, Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Overijssel op 21 maart 2023, kenmerk: 2023-003983

⁶⁴ Kenmerk: Z2024-00004784 en D2024-00038468

⁶⁵ Kader Faunabeheerplan 2024-2029, versie 2023 02 14, Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Overijssel op 21 maart 2023, kenmerk: 2023-003983

⁶⁶ Kenmerk: Z2024-00004784 en D2024-00038468

⁶⁷ Kader Faunabeheerplan 2024-2029, versie 2023 02 14, Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Overijssel op 21 maart 2023, kenmerk: 2023-003983

⁶⁸ Kenmerk: Z2024-00004784 en D2024-00038468

⁶⁹ De gedeputeerde van Overijssel en de stakeholders van de FBE hebben in gezamenlijke afstemming bepaald dat het maximum aantal aanrijdingen in Overijssel gemiddeld op 8% moet liggen. Ten tijde van dat besluit lag het aantal aanrijdingen op 10%. Om het aantal aanrijdingen naar beneden te brengen, zonder de GSvI in gevaar te brengen, met in achtneming van de haalbaarheid van het doel is gekozen voor 8%.

⁷⁰ Zo heeft de Afdeling heeft zich over het begrip 'belangrijke schade' uitgelaten in een uitspraak van 11 april 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:1196).

De wet bepaalt dat een vergunning uitsluitend wordt verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat. In ons Kader Faunabeheerplan 2024–2029 staat wat wij verstaan onder preventieve maatregelen. Dit zijn alle maatregelen die als doel hebben schade aan één of meer van de wettelijke belangen te voorkomen of te beperken. Dat kan op verschillende manieren:

1. zonder bestrijding van schadeveroorzakende dieren: de belanghebbende bij een van de beschermde belangen treft maatregelen om schade te voorkomen door bijvoorbeeld afscherming van grond en wegbeheer;
2. door verstoren en/of verjagen van schadeveroorzakende dieren;
3. door afschot van schadeveroorzakende dieren.

Dit onderscheid en de volgorde daarin is van belang omdat een volgende 'trap' alleen gebruikt mag worden als de voorgaande onvoldoende resultaat oplevert. Daarbij mag de proportionaliteit tussen de te nemen maatregelen en de te voorkomen (dreigende) schade meewegen.

Groot Bruinderink stelt in het Alterra rapport uit 2010⁷¹ dat er een relatie is aangetoond tussen de dichtheid van reewild en het optreden van aanrijdingen. Indien de populatieomvang de optimale draagkracht van het gebied overstijgt leidt dit tot meer migratie van het ree, hetgeen de kans op aanrijdingen verhoogt. Het reguleren van de populatieomvang (beheer door afschot), is dan een middel om aanrijdingen met reeën, als gevolg van migratie van reeën, te beperken. Hierdoor wordt dan ook onnodig lijden als gevolg van aanrijdingen voorkomen.⁷²

Echter voordat een vergunning voor het schieten van reeën verleend kan worden moet aangetoond worden dat er voldoende preventieve maatregelen zijn genomen om dreigende schade te voorkomen. Er moeten maatregelen en inspanningen getroffen zijn/worden ter voorkoming van schade, waarvan deze naar eisen van redelijkheid en billijkheid kunnen worden genomen.

Preventieve maatregelen ter verbetering van de verkeersveiligheid zijn onder andere het weren van dieren door plaatsing van wildrasters, het plaatsen van wildspiegels, het aanleggen van faunapassages (o.a. ecoducten) en het plaatselijk verlagen van de maximumsnelheid. Deze maatregelen zijn praktisch gezien echter niet overal toepasbaar of effectief. Mede gelet op de kosten kunnen rasters en snelheidsbeperkende maatregelen gezien de grote weglengte waar zich problemen voordoen, voor de provincie als geheel (zie ook de overzichtskaart met aanrijdingen hieronder), niet als bevredigende alternatieven worden beschouwd.⁷³ Bovendien beperkt de plaatsing van rasters de mogelijkheid tot uitwisseling van andere dieren tussen de verschillende natuurgebieden in Overijssel. Dit laatste is in strijd met de doelstellingen voor het ecologische Natuurnetwerk Nederland om uitwisseling van deelpopulaties mogelijk te maken. In het verleden heeft de rechter dit punt bevestigd.⁷⁴

De zoektocht naar gemakkelijke en effectieve preventiemiddelen blijkt tot op heden een lastige zo niet een onmogelijke opgave. Er zijn grote kennisleemten waar het gaat om effectiviteit van preventieve

⁷¹ Groot Bruinderink, G.W.T.A., D.R. Lammertsma, P.W. Goedhart, W.G. Buist, R.M.A. Wegman & G.J. Spek *Factoren bij aanrijdingen met wilde hoefdieren op de Veluwe*, Alterra rapport 2026, 2010

⁷² In de uitspraak van 17 november 2004 (kenmerk 200403676/1) gaf de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dat de provincie Overijssel in haar ontheffing voor het doden van reeën in het belang van verkeersveiligheid aannemelijk had gemaakt dat een te hoge populatiedruk tot meer migratiebewegingen kan leiden.

En ook in de uitspraak van Rechtbank van 16 februari 2011 (kenmerk Awb 10/988) gaf de rechter aan dat de provincie Overijssel in haar ontheffing voor het doden van reeën in het belang van verkeersveiligheid aannemelijk had gemaakt dat een toename van de reeënpopulatie zal leiden tot meer migratie van reeën en daarmee tevens tot meer aanrijdingen en een afname van de verkeersveiligheid.

⁷³ Uit navraag bij een specialist in hekwerken (Arfman hekwerken) blijkt dat het plaatsen van een reeëngerend raster, langs een specifiek knelpunt waar veel reeën worden aangereden van 1,2 kilometer lang, rond de 900.000 euro kost. Dat is dan nog exclusief de kosten voor poorten, wildroosters en verwerving van de grond.

⁷⁴ In de uitspraak van Rechtbank van 16 februari 2011 (kenmerk Awb 10/988) gaf de rechter aan dat mede gelet op de omstandigheid dat het faunabeheerplan Overijssel aangeeft dat de verdeling van de reeënpopulatie over de provincie zeer gelijkmatig is, de rechtbank de stelling van verweerder dat preventieve maatregelen praktisch gezien niet overal toepasbaar of effectief zijn, niet onaannemelijk acht. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder zich dan ook in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat geen alternatieven aanwezig zijn om een bevredigende oplossing te verkrijgen. Verweerder heeft derhalve de ontheffing tevens in het belang van de openbare veiligheid kunnen verlenen. Dat het faunabeheerplan niet expliciet als maatregel het overzichtelijker maken van de weg en wegbermen noemt, maakt het voorgaande niet anders.

maatregelen. Tot op heden kon het effect van diverse typen wildspiegels of wildreflectoren niet of slechts beperkt worden vastgesteld.⁷⁵ De provincie Drenthe bijvoorbeeld besloot dan ook in 2018 om hierin niet langer te investeren.⁷⁶

Op basis van de valwildgegevens zijn in 2011/12 op vier locaties in Overijssel zogenaamde wildwaarschuwingssystemen aangebracht.⁷⁷ Aan een wildwaarschuwingssysteem zit echter een behoorlijke kostenpost. In Overijssel kost een wildwaarschuwingssysteem € 280.000,- plus € 7.000,- per jaar voor beheer en onderhoud.

De werende middelen zijn praktisch gezien niet overal toepasbaar of effectief. Mede gelet op de kosten kunnen rasters gezien de grote weglengte niet als bevredigende alternatieven worden beschouwd.

Mogelijke preventieve maatregelen zijn in onderstaande tabel ⁷⁸ van BIJ12 (Unit Faunazaken) weergegeven:

Categorie	Maatregel
Maatregelen die de dieren de toegang tot de weg moeten belemmeren	Rasters
	Rasters in combinatie met een faunapassage
Maatregelen die de dieren moeten afschrikken om de weg te betreden	Wildspiegels en reflectoren
	Chemische afweerstoffen
	Akoestische middelen
	Virtueel hekwerk
Maatregelen die gericht zijn op de weggebruiker	Wegverlichting
	Statische waarschuwingssystemen
	Dynamische waarschuwingssystemen in combinatie met een fauna-detectiesysteem
	Waarschuwingssystemen via navigatiesysteem
	Vergroten zicht bestuurders
	Verlagen rijnsnelheid
	Verlagen verkeersintensiteit
Afsluiting weg voor gemotoriseerd verkeer	
Maatregelen die het terreingebruik van de dieren moeten beïnvloeden	Verminderen aantrekkelijkheid wegberm
	Vergroten aantrekkelijkheid van gebieden die niet direct grenzen aan de weg
Maatregelen die gericht zijn op het reduceren van het aantal dieren of de dichtheid	Verlaging van de stand door afschot in het gehele omliggende leefgebied
	Verlaging van de stand door afschot in de zones die grenzen aan de weg
	Verlagen van de stand door hormonale anticonceptie of immunocontraceptie

⁷⁵ Door deskundigen wordt, vooral bij drukke wegen, getwijfeld aan de effectiviteit van wildspiegels (Klop, E, 2009 en Leidraad voor het Beheer van Reen, 2007, Vereniging "Het Reewild").

⁷⁶ Groot Bruinderink G., *Invulling Aanvraagformulier ontheffing ree in het kader van artikel 3.17 van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor de Faunabeheereenheid (FBE) Overijssel*, juni 2019.

⁷⁷ Plaatselijk langs de N337 (Windesheim), de N757 (de Horte), de N346 (Diepenheim) en de N377 zijn rasters met oversteekpunten met een detectie- en waarschuwingssysteem aangelegd.

⁷⁸ Bron: <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2023/11/De-effectiviteit-van-maatregelen-voor-het-reduceren-van-aanrijdingen-met-reeen-2019.pdf>

Bovenstaande lijst is te verdelen in 5 categorieën:

- Maatregelen gericht op belemmering van de weg
- Maatregelen op betreding van de weg af te schrikken
- Maatregelen gericht op de weggebruiker
- Maatregelen die het terreingebruik van de dieren beïnvloeden
- Maatregelen gericht op reductie van het aantal dieren of de dichtheid

Van alle maatregelen in bovenstaande lijst is anticonceptie vanuit ethisch, en diergeneeskundig opzicht onwenselijk.

Deze verschillende preventieve maatregelen zijn niet overal toepasbaar. Zo is per situatie verschillend welke preventieve maatregel of maatregelen kunnen worden toegepast. Aspecten zoals isolatie van populaties, barrière werking voor andere diersoorten, versnippering van het landschap, aanwezigheid Natura 2000-gebied, dijken met een weg etc., zijn van belang welke maatregel wel of niet kan worden toegepast.⁷⁹

In de 32 'reewildbeheerplannen' van de verschillende wildbeheereenheden in Overijssel is per knelpunt aangegeven welke preventieve maatregelen wel of niet zijn genomen ter voorkoming van aanrijdingen.

Conclusie

Wij achten het aannemelijk dat het treffen van preventieve middelen zoals gespecificeerd in de 32 'reewildbeheerplannen' voldoende uitgenut is, en sommige andere maatregelen niet effectief zijn, en dat maatregelen zoals het plaatsen van afrastering onwenselijk en/of te duur zijn.

Nu al deze maatregelen niet of onvoldoende soelaas bieden dan wel redelijkerwijs onuitvoerbaar zijn (praktisch of financieel), komt het getalsmatig beheer van de populatie door afschot ten behoeve van verkeersveiligheid om de hoek kijken. De Faunabeheereenheid Overijssel zet daarbij in op een door knelpunten gestuurd beheer.

Daarbij vindt de verdeling van het toegestane afschot per WBE plaats op basis van ingediende reewildwerk- en beheerplannen. Uitgangspunt van deze plannen is een draagkrachtberekening en een knelpuntenanalyse voor verkeersveiligheid.

D.1.5 Toetsing gunstige staat van instandhouding

De Wnb geeft aan dat de activiteit die toegestaan wordt geen afbreuk mag doen aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Het ree is geen soort die op de Rode Lijst vermeld wordt, en wordt daarmee niet aangemerkt als een kwetsbare soort die in haar voortbestaan bedreigd wordt.

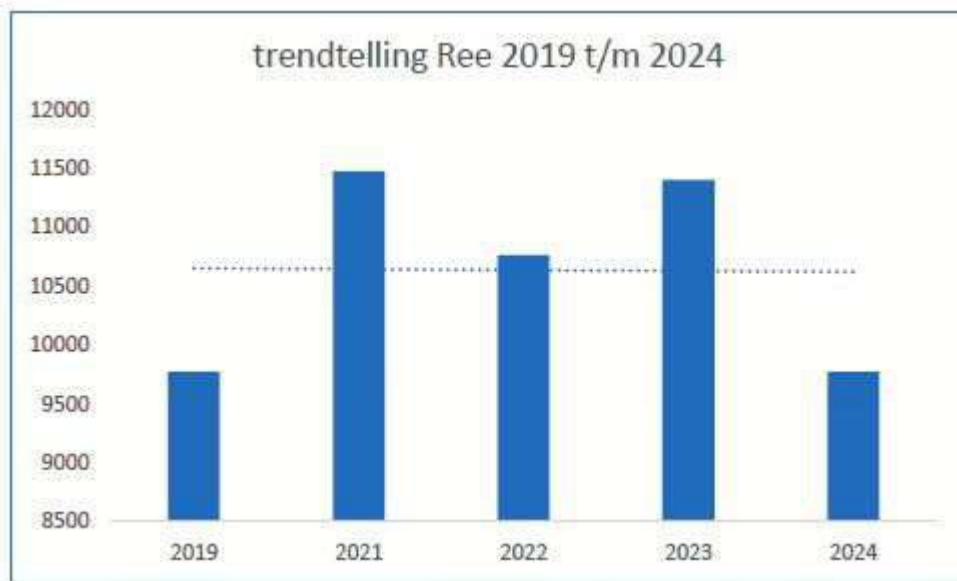
De reeëntelling gebeurt in Overijssel sinds 2014 op basis van een gestandaardiseerde telmethode. Deze telmethode gebeurt ieder jaar op dezelfde wijze, veelal door dezelfde tellers. Het daadwerkelijk aantal reeën wordt op deze manier niet geteld, echter omdat de telling elk jaar op dezelfde wijze gebeurt, levert de telling wel een betrouwbare trend op.^{80 81}

⁷⁹ De provincie is ook gesprekspartner van de wegbeheerder en vraagt aandacht voor het nemen van preventieve maatregelen bij het beheer of herinrichting van de wegen. Daarnaast wordt er gewerkt aan biotoopverbetering van de reewild-leefgebieden. Door het aantrekkelijk maken en houden van deze leefgebieden worden de territoria van het reewild kleiner, en zal de kans op migratie in afstand afnemen. Hiermee wordt ingezet om aanrijdingen te voorkomen of te beperken.

⁸⁰ Groot Bruinderink, G.W.T.A., D.R. Lammertsma, P.W. Goedhart, W.G. Buist, R.M.A. Wegman & G.J. Spek, *Factoren bij aanrijdingen met wilde hoefdieren op de Veluwe*, Alterra rapport 2026, 2010 (blz. 7)

⁸¹ In de uitspraak van Rechtbank van 16 februari 2011 (kenmerk Awb 10/988) kwam ook deze telmethodiek aan bod. Het betreft dan de methodiek waarbij de tellingen van het aantal reeën al jaren op dezelfde manier plaats vinden, en waarbij de aanname gehanteerd wordt dat de verkregen telgegevens 80 % van de gehele populatie vormen. Volgens ons zijn als gevolg van deze handelwijze tendensen in de ontwikkeling van de populatie reeën zichtbaar. De rechter gaf aan dat onze tellingsmethodiek voor ons doel betrouwbaar is.

Het ree komt in heel Overijssel voor. De trendtellingen van 2019 tot en met 2024 laten zien dat er sprake is van een schommelende trend van het aantal reeën in Overijssel. Zie hiervoor onderstaand tabel. Gemiddeld worden er ongeveer 10.500 reeën geteld in Overijssel.

Figuur: Trendtellingen Ree in Overijssel periode 2019 t/m 2024 NB: in 2020 is in verband met Covid19 geen trendtelling uitgevoerd (bron: FRS)

Het voorkomen van reeën in Nederland en Drenthe is een voorbeeld van een metapopulatie: een aantal subpopulaties in een habitatnetwerk, waarbij elke subpopulatie onderhevig is aan een dynamiek van sterfte, emigratie, geboorte en immigratie (Groot Bruinderink 2016)⁸². Tussen de subpopulaties vindt uitwisseling plaats en exacte begrenzingen tussen subpopulaties zijn veelal niet aan te geven. Drentse subpopulaties kunnen uitwisselen met die van de aangrenzende provincies en met Duitsland, ondanks de aanwezigheid van snelwegen, spoorwegen en kanalen. In al deze gebieden worden reeën beheerd en een bepaalde populatieomvang en -structuur nagestreefd.⁸³

De populatiegrootte wordt bepaald door de omvang van (aanwas + immigratie) - (sterfte + emigratie). Vooropgesteld dat we niet beschikken over nauwkeurige gegevens stellen we de omvang van de immigratie gelijk aan die van emigratie, omdat er gemiddeld in Overijssel de laatste jaren ca. 10.500 reeën worden geteld. Een tamelijk stabiel aantal zoals we hierboven zagen. Dat betekent dat aanwas en verlies met elkaar min of meer in evenwicht zijn.

De gemiddelde voorjaarsstand getelde reeën in Overijssel is ongeveer 10.500 reeën. Deskundigen schatten de jaarlijkse aanwas van reeën op 35 - 40% van de voorjaarsstand. Voor Overijssel is dat tussen 3675 en 4725 reeën.^{84 85}

Het hierop gebaseerde jaarlijkse afschot bedraagt gemiddeld ca. 35%. In Overijssel worden gemiddeld 3670 reeën geschoten. Dat is 35% van de voorjaarsstand 10.500.

Het gemiddeld aantal verkeersslachtoffers is in Overijssel 1070. Dat is ca. 10% van de voorjaarsstand van 10.500. Daar komen nog bij de verliezen als gevolg van stroperij, verdrinking, maaiverliezen etc. (andere verliezen) Deskundigen schatten andere verliezen op ca. 1% van de voorjaarsstand.⁸⁶ Voor Overijssel zijn de 'andere verliezen' ca. 105 reeën.⁸⁷

⁸² Groot Bruinderink, G.W.T.A. 2016. Ree. In: Broekhuizen, S. et al. (red.). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis en EIS, Leiden. (blz. 299-301).

⁸³ Groot Bruinderink, G.W.T.A. 2019. Faunabeheerplan Ree Drenthe 2019-2023. Rapport *FaunaPartner*. (blz. 22).

⁸⁴ Voorjaarsstand Overijssel = 10.500; 35 - 40% van de voorjaarsstand = tussen 3675 en 4725 reeën.

⁸⁵ Groot Bruinderink, G.W.T.A. 2019. Faunabeheerplan Ree Drenthe 2019-2023. Rapport *FaunaPartner*. (blz. 26)

⁸⁶ Groot Bruinderink, G.W.T.A. 2019. Faunabeheerplan Ree Drenthe 2019-2023. Rapport *FaunaPartner*. (blz.

⁸⁷ Voorjaarsstand Overijssel = 10.500; 1% van de voorjaarsstand = 105 reeën.

In Overijssel komt de ree in de gehele provincie voor met een populatie van gemiddeld 10.500 getelde individuen. De huidige staat van instandhouding van het ree wordt niet negatief beïnvloed door het beheer in het kader van verkeersveiligheid. Voor Nederland en voor Overijssel volgt dat het ree geen bedreigde diersoort is en waarbij ook met zekerheid kan worden gesteld dat ook op de langere termijn geen bedreigingen bestaan die de soort in gevaar kunnen brengen. Uit de voorjaarsstelling blijkt dat het aantal reeën schommelt rond de 10.500. Het jaarlijkse afschot bedraagt gemiddeld ca. 35% van de voorjaarsstelling. Indien de voorjaarsstelling naar beneden gaat, gaat ook het afschotpercentage naar beneden. Dit borgt, samen met de op te stellen reewildbeheer- en werkplannen, dat de staat van instandhouding niet in gevaar komt.

Het jaarlijks te schieten aantal reeën in de provincie Overijssel, wordt gelimiteerd door de methodiek van de Reewildbeheerplannen en de Reewildwerkplannen. Om te borgen dat dit op de juiste wijze gebeurt hebben wij voorschrift 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 en 19 opgenomen. Het aantal geschoten reeën wordt vastgelegd in een registratiesysteem, en de stand van de reeën in Overijssel wordt gemonitord door jaarlijkse voorjaarsstelling.

Conclusie

Gelet op het feit dat deze vergunning het beleid van Gedeputeerde Staten ten aanzien van populatiebeheer in het belang van verkeersveiligheid bij reeën voortzet, is het aannemelijk dat door het verlenen van deze vergunning, geen afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

D.1.6 Toetsing aan wettelijk belang

De vergunning wordt aangevraagd vanwege twee in het geding zijnde belangen:

1. in het belang van de openbare veiligheid, waaronder begrepen de verkeersveiligheid;
2. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.

Ad. 1. Dat onder 'openbare veiligheid' ook 'verkeersveiligheid' verstaan wordt, blijkt uit de uitspraak van 17 april 2014 van de Rechtbank Noord-Nederland (AWB 13/447), waarin aangegeven wordt hoe de rechter het belang "*reeënpopulatiebeheer in relatie tot de verkeersveiligheid*" weegt. Volgens de rechtbank moet, om een ontheffing te kunnen verlenen, *aannemelijk gemaakt worden dat er een relatie is tussen de omvang van de reeënpopulatie en de mate van verkeersveiligheid, en dat het belang van de verkeersveiligheid is gediend met het verlenen van de ontheffing.*

De provincie Overijssel geeft in haar beleidskader 'Kader Faunabeheerplan 2024-2029' aan dat aanrijdingen moeten worden voorkomen om de verkeersveiligheid te borgen. Daarbij wordt een resultaat beoogd van maximaal 8% aanrijdingen van de populatie die blijkt uit de voorjaarsstelling.

Uit de onderbouwing bij de aanvraag blijkt dat de verkeersveiligheid in heel Overijssel in het geding is, en blijkt ook dat het doden van reeën met behulp van verkeersknelpuntgerichte reeënbeheer ten behoeve van het vergroten van de verkeersveiligheid is.

Ad. 2. In geval van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren moet regulerend opgetreden kunnen worden, mede gelet op de intrinsieke waarde van het individuele dier. Het uit hun lijden verlossen van in het wild levende reeën voldoet aan het wettelijk belang: de voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

D.1.7 Toetsing provinciaal beleid

Ons *Kader Faunabeheerplan 2024 – 2029* wordt ook gebruikt voor het opstellen van een vergunning.⁸⁸ Het Kader voor het nieuwe Faunabeheerplan concretiseert het bestaande beleid. In het kader staat over de genoemde soort het volgende:

Ree

Status: beschermde soort

Beoogd resultaat:

- > Geen afbreuk aan de staat van instandhouding.
- > Voorkomen aanrijdingen (verkeersveiligheid borgen): max 8 % van de populatie die blijkt uit de voorjaarsstelling
- > Voorkomen onnodig lijden van dieren.
- > GS besluit jaarlijks o.b.v. reewild werkplannen.

Ons beleid staat het gebruik van deze vergunning toe.

D.1.8 Toetsing Faunabeheerplan

Volgens het Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 (blz. 129) is het doel van het beheer om de verkeersveiligheid te optimaliseren. Om dat doel te halen moet voor het gehele werkgebied van de FBE een vergunning aangevraagd worden ten behoeve van:

- Reegeiten, geitkalveren en bokkalveren te willen schieten met het geweer van 1 januari tot 1 april, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- Reebokken te willen schieten met het geweer van 1 april tot 1 oktober, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- Het jaarrond schieten van zieke of gebrekkige reeën;
- Het gebruik van het geweer voor bovenstaande handelingen van een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang.

In de maanden april en mei worden de meeste reeën aangereden. Wat vooral opvalt is dat de aanrijdingen met bokken sterk toeneemt. Dat is te verklaren doordat de geiten in deze periode de kalveren ter wereld brengen en daarvoor de kalveren van het vorige jaar verjaagd. Daarnaast beginnen bokken in mei hun territorium te markeren en verjagen in de periode daarvoor andere bokken. Ook is er een kleine piek in aanrijdingen in de maanden juli en augustus. Zeer waarschijnlijk heeft dit te maken met de reeën bronst. Deze feiten zijn de reden voor de bovengenoemde opsplitsing van afschot in dierklasse.

Het Faunabeheerplan geeft aan dat beheer op bovengenoemde wijze dient om de verkeersveiligheid te optimaliseren, dat wil zeggen minder aanrijdingen dan 8% van de populatie zoals die blijkt uit de voorjaarsstelling.

De aangevraagde vergunning kan op basis van het vigerende Faunabeheerplan van Overijssel verleend worden.

D.1.9 Toetsing gebruikte middelen en methoden

De Faunabeheereenheid Overijssel heeft een aanvraag om een vergunning Flora- en fauna-activiteit Omgevingswet bij ons ingediend. De aanvraag betreft:

- Reegeiten, geitkalveren en bokkalveren te willen schieten met het geweer van 1 januari tot 1 april, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- Reebokken te willen schieten met het geweer van 1 april tot 1 oktober, voor de duur van het Faunabeheerplan;

---

⁸⁸ Kader Faunabeheerplan 2024–2029, versie 2023 02 14, Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Overijssel op 21 maart 2023, kenmerk: 2023-003983

- Het jaarrond schieten met het geweer van zieke of gebrekkige reeën voor de duur van het Faunabeheerplan;
- Het gebruik van het geweer van een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang.

Wij kunnen met een voorschrift afwijken van het verbod om het geweer te gebruiken voor zonsopgang en na zonsondergang.⁸⁹

Uit het Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 (blz. 93) blijkt dat het aantal aanrijdingen met reeën in Overijssel tussen 2018 en 2023 gemiddeld 1070 reeën waren. De trend in het aantal aanrijdingen lijkt licht toe te nemen. Dit ondanks het feit dat het aantal getelde reeën in Overijssel ongeveer gelijk blijft (rond de 10.500), en er de afgelopen beheerperiode een verkeersknelpunt gerichte reeënbeheer gevoerd is. Het Faunabeheerplan maakt aannemelijk dat deze trendstijging in verkeersaanrijdingen mede veroorzaakt wordt door economische groei en recreatiedruk en daarmee samenhangend een groeiend aantal verkeersbewegingen (zie bijlage 11).

De gemiddelde voorjaarsstand getelde reeën in Overijssel is ongeveer 10.500 reeën; een tamelijk stabiel aantal. Dat betekent dat aanwas en verlies met elkaar min of meer in evenwicht zijn. Deskundigen schatten de jaarlijkse aanwas van reeën op 35 - 40% van de voorjaarsstand. Voor Overijssel is dat tussen 3675 en 4725 reeën.^{90 91}

Het hierop gebaseerde jaarlijkse afschot bedraagt gemiddeld ca. 35%. In Overijssel worden gemiddeld 3670 reeën geschoten. Dat is 35% van de voorjaarsstand 10.500.

Het gemiddeld aantal verkeersslachtoffers is in Overijssel 1070. Dat is ca. 10% van de voorjaarsstand van 10.500. Daar komen nog bij de verliezen als gevolg van stroperij, verdrinking, maaiverliezen etc. (andere verliezen). Deskundigen schatten andere verliezen op ca. 1% van de voorjaarsstand.⁹² Voor Overijssel zijn de 'andere verliezen' ca. 105 reeën.⁹³

Op deze wijze kan een tamelijk stabiele situatie ontstaan, waarbij sterfte als gevolg van planmatig beheer (bestandsregulering door afschot) de grootste aantal limiterende rol speelt. De bestaande onderzoeksgegevens laten zien dat dit een dempend effect heeft op het aantal verkeersslachtoffers.⁹⁴

Een toestemming voor het gebruik van het geweer tussen zonsondergang en zonsopgang met gebruik van nachtzichtapparatuur is noodzakelijk voor een effectief beheer. De reeëndeskundige Groot Bruinderink geeft aan dat de meeste aanrijdingen met reeën in de 'randen' van de nacht gebeuren vanwege de activiteit van de dieren.^{95 96} Daarom is het noodzakelijk dat het geweer ook een uur voor zonsopkomst en een uur na zonsondergang gebruikt kan worden. In het Besluit activiteiten leefomgeving staat dat Gedeputeerde Staten een toestemming kunnen verlenen voor het gebruik van het geweer voor zonsopkomst en na zonsondergang.⁹⁷

Het is mogelijk dat de reeën die geschoten moeten worden zich ook bevinden in een gebied met een kleiner dan 40 ha aaneengesloten oppervlakte.

De conclusie is dat Gedeputeerde Staten een vergunning kunnen verlenen voor het gebruik van het geweer en toestemming kunnen verlenen een uur na zonsondergang en een uur voor zonsopgang, vanwege het belang van de verkeersveiligheid en om onnodig lijden te voorkomen.

Om bovenstaande te borgen hebben wij voorschrift 9 opgenomen.

⁸⁹ Van artikel 11.83 lid 1a. van het Bal, in combinatie met artikel 11.31, eerste lid Bal.

⁹⁰ Voorjaarsstand Overijssel = 10.500; 35 - 40% van de voorjaarsstand = tussen 3675 en 4725 reeën.

⁹¹ Groot Bruinderink, G.W.T.A. 2019. Faunabeheerplan Ree Drenthe 2019-2023. Rapport *FaunaPartner*. (blz. 26)

⁹² Groot Bruinderink, G.W.T.A. 2019. Faunabeheerplan Ree Drenthe 2019-2023. Rapport *FaunaPartner*. (blz.

⁹³ Voorjaarsstand Overijssel = 10.500; 1% van de voorjaarsstand = 105 reeën.

⁹⁴ Groot Bruinderink, G.W.T.A., D.R. Lammertsma, P.W. Goedhart, W.G. Buist, R.M.A. Wegman & G.J. Spek 2010.

Factoren bij aanrijdingen met wilde hoefdieren op de Veluwe. Alterra rapport 2026.

⁹⁵ Groot Bruinderink G., *Invulling Aanvraagformulier ontheffing ree in het kader van artikel 3.17 van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor de Faunabeheereenheid (FBE) Overijssel*, juni 2019.

⁹⁶ Dit blijkt ook uit de internationale wetenschappelijke literatuur: "Roe deer are more active at dusk and dawn", bron: Hothorn T., e.a. Temporal patterns of deer-vehicle collisions consistent with deer activity pattern and density increase but not general accident risk, University of Zurich, 2015 (blz. 3).

⁹⁷ Art. 11.83 eerste lid onder a. Bal, in combinatie met artikel 11.31, eerste lid Bal.

D.1.10 Eindconclusie toetsing

Wij zijn van mening dat tot een vergunning/toestemming met een voorschrift over gebruik van geweer een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang kan worden besloten, omdat gebleken is dat andere preventieve maatregelen die de verkeersveiligheid moeten waarborgen niet effectief genoeg gebleken zijn, voldaan wordt aan het wettelijk belang, en er geen afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding van het ree.

D.1.11 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in het Bal.⁹⁸ De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

E SLOTCONCLUSIE

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde vergunning voor de volgende handelingen te verlenen:

- Reegeiten, geitkalveren en bokkalveren te schieten met het geweer van 1 januari tot 1 april, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- Reebokken te schieten met het geweer van 1 april tot 1 oktober, voor de duur van het Faunabeheerplan;
- Het jaarrond schieten van zieke of gebrekkige reeën voor de duur van het Faunabeheerplan;
- Het gebruik van het geweer van een uur voor zonsopkomst tot een uur na zonsondergang;
- Het gebruik van het geweer in een gebied met een kleiner dan 40 ha aaneengesloten oppervlakte.

Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden.

---

⁹⁸ Art. 11.27 van het Bal.